

رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ

توهان جو رب گمراهن ۽ هدايت وارن کي وڌيڪ بهتر ڄاڻندڙ

بِالْمُهْتَدِينَ ۱۲۵) وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ

آهي . ۱۰ جيڪڏهن توهان (انهن کي) بدلو وٺڻ چاهيو ته ايترو بدلو وٺو جيئن توهان کات ورتو،

وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ لَهُوَ خَيْرٌ لِلصَّابِرِينَ ۱۲۶) وَأَصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا

۽ جيڪڏهن توهان صبر ڪيو ته اهو صبر ڪندڙن لاءِ بهتر آهي . ۱۰ اي حبيب توهان صبر ڪريو ۽ توهان جو صبر الله جي

بِاللَّهِ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِّمَّا يَمْكُرُونَ ۱۲۷)

مدد سان آهي ۽ توهان انهن جو دک نه ڪريو ۽ توهان جو سينو انهن جي فريبن جي ڪري تنگ نه ٿئي .

إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ۱۲۸)

بيشڪ الله تعالى انهن ماڻهن سان گڏ آهي جيڪي خوف خدا رکن ٿا ۽ اهي نيڪو ڪار آهن .

إِنَّا هُمْ ۱۱۱) سُوْرَةُ بَنِي إِسْرَءِيلَ مَكِّيَّةٌ (۵۰) (تَوْرَتُهَا ۱۲)

سورة بني اسرائيل مڪه ۾ نازل ٿي آهي انهي ۾ ۱۲ رڪوع ۽ ۱۱۱ آيتون آهن .

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الله تعاليٰ جي نالي سان شروع ڪريان ٿو جيڪو نهايت مهربان ۽ باجھارو (آهي) .

سُبْحَنَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى

مقدس آهي اهو الله جنهن پنهنجي حبيب کي رات جو ٿوري حصي ۾ بيت الله کان بيت المقدس تائين (مڪي ۾ ۽ حجاز ۾) معراج

الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَرَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنَ الْإِتْنَاءِ إِنَّهُ هُوَ

ڪرايو، بيت المقدس جي آس پاس برڪتون آهن، معراج ان لاءِ ڪرايو ته اسين پنهنجي حبيب کي پنهنجو قدر توڙي ڏيکارين،

السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ۱) وَآتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى

بيشڪ اهوئي ٻڌندڙ ۽ ڏسندڙ آهي . ۱ ۽ اسان موسيٰ کي توراۃ عطا ڪيو ۽ اسان ان کي بني اسرائيل

۴۲۲ السّٰنزل

الجزء ۱۵

لِبَنِي إِسْرَءِيلَ أَلَّا تَتَّخِذُوا مِنْ دُونِي وَكِيلًا ② ذُرِّيَّةُ

لا ۛ هدايت بنايو، جو توهان مون کان سواء ڪنهن کي معبود ڏسبايو. توهان اولاد آهيو انهن ماڻهن جا

مَنْ حَمَلْنَا مَعَ نُوحٍ إِنَّهُ كَانَ عَبْدًا شَكُورًا ③ وَقَضَيْنَا إِلَىٰ

جن کي اسان نوح سان گڏ (پيڙهي ۾) سوار ڪرايو بيشڪ اهو شڪر گذار ٻانهو هو. ۽ اسان بني اسرائيل

بَنِي إِسْرَءِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ

کي ڪتاب ۾ وحي موڪلي ته توهان زمين ۾ ضرور ٻه دفعا فساد ڪندا

وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِيرًا ④ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ أُولَاهُمَا بَعَثْنَا

۽ توهان ضرور گهڻي تعبر ڪندا. ۽ پوءِ جڏهن انهن تي پهريون وعدو آيو ته اسان توهان تي

عَلَيْكُمْ عِبَادَ النَّأُولَىٰ بِأَسْ شَدِيدٍ فَجَاسُوا خِلَالَ الدِّيَارِ ط

پنهجڻا ٻانهن موڪليا جيڪي وڏا طاقتور هئا. پوءِ انهن توهان جي شهرن جي تلاشي ورتي،

وَكَانَ وَعْدًا مَّفْعُولًا ⑤ ثُمَّ رَدَدْنَا لَكُمُ الْكُرَّةَ عَلَيْهِمْ

۽ اهو ايئن وعدي موجب ٿيو هو. ان کان پوءِ انهن تي توهان ٻئي دفعي حملو ڪيو

وَأَمَدَدْنَكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَجَعَلْنَكُمْ أَكْثَرَ نَفِيرًا ⑥

۽ اسان توهان کي مالن ۽ پٽن سان مضبوط بنايو ۽ توهان جي جماعت کي زياده ڪيو.

إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لَا تُفْسِدُمْ ⑦ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا ط

جيڪڏهن توهان ڪريو ته اها توهان پنهنجي لاءِ ڪريو ته، ۽ جيڪڏهن توهان ڪريو ته اها توهان پنهنجي لاءِ ڪريو ته،

فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ الْآخِرَةِ لِيَسُوءَ أَوْجُوهَكُمْ وَلِيَدْخُلُوا

پوءِ جڏهن ٻيون وعدو آيو ته انهن توهان جا چهره خراب ڪيا، ۽ اهي ڪهه بيت المقدس ۾ داخل

الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا تَتْبِيرًا ⑧

تيا جيئن ڪهه اهي پهرين دفعي داخل ٿيا ۽ جيڪا شيءِ انهن کي هت آئي اُن کي تباهه ڪيائون.

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَنْ يَرْحَمَكُمْ ۚ وَإِنْ عُدتُمْ عُدنَا ۖ وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ

عن قریب توهان تي توهان جو رب رحم ڪندو، ۽ جيڪڏهن توهان ڏاڍا ڏاڍا ڪڍين، ۽ اسان جھنم کي

لِلْكَافِرِينَ حَصِيرًا ۚ إِنَّ هَٰذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ

ڪافرن لاءِ قيد بنايو. ۽ ٻيڪهي قرآن کي اها راهه ڏيکاري ٿو جيڪا راهه راست آهي ۽ خوشخبري

الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ۚ وَ

ڏي ٿو انهن ماڻهن کي جيڪي نيڪي ڪن ٿا، بيشڪ انهن لاءِ تمام وڏو اجر آهي. ۽

أَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ۚ

بيشڪ جيڪي ماڻهو آخرت تي ايمان نه ٿا آڻن اسان انهن لاءِ دردناڪ عذاب تيار ڪيو آهي.

وَيَذُرُ الْإِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا ۚ

۽ انسان (ڪا وڏي پنهنجي لاءِ) ايئن بد دعائو ڪري ٿو جيئن خيري دعائو ڪري ٿو، ۽ انسان تمام گهڻي تڪرر ڪندڙ آهي.

وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَتَيْنِ فَمَحْوُنَ الْآيَةَ اللَّيْلُ وَجَعَلْنَا آيَةً

۽ انشائيات ۽ ڏينهن کي ٻه نشانيون ڪري پيدا فرمايو، ۽ رات کي انشا اونڌا ڪري واريو، ۽ ڏينهن کي اسان

النَّهَارِ مُبْصِرَةً تَبْتَغُوا أَفْضَلًا مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ السِّنِينَ

روشن بنايو، ان لاءِ ته توهان پنهنجي رب کان پنهنجو ذريعو معاش طلب ڪريو ۽ ان لاءِ ته توهان سالن جو تعداد ۽

وَالْحِسَابَ ۚ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ تَفْصِيلًا ۚ وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ

حساب معلوم ڪريو، ۽ (توهان لاءِ) انشا هر شيءِ تفصيل سان بيان ڪئي آهي. ۽ هر انسان جي تقدير اسان ان جي

طَبْرَةً فِي عُنُقِهِ ۚ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مَنشُورًا ۚ

گلي ۾ وجهرائي آهي ۽ اسان ان لاءِ قيامت جي ڏينهن هڪ ڪليل ڪتاب ظاهر ڪنداسين، تون پنهنجو

كِتَابٌ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا ۚ مِّنْ أَمْتَدَىٰ فَأَنَا

عمل نامون پرڻا، اڄ تنهنجي لاءِ تنهنجو نفس ٻي بهترين حساب وٺندڙ آهي. جيڪو هدايت وارو ٿيو ۽ پوءِ

يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ

اهو پنهنجي لاءِ هدايت وارو ٿيو، جيڪو گمراھ ٿيو پوءِ اها گمراھي سندس سڀني آھي، ۽ ڪوبه ماڻھو ڪنھن جو

وَنُرَارُخُزَىٰ وَمَا كُنَّا مُعَدِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا ۝ وَإِذَا

بار نه کڻندو، ۽ اسين ايتائين عذاب نه ڪندا آهيون جيستائين جو اسين پيغمبرن جي مڙهين کي ۽ اسين جي دڙهن

أَرَدْنَا أَنْ نُهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا فَحَقَّ

کهن گون وارن جی هلاکت جواراد و کدا آهونۃ اسن مائزنی حکم مو کلیندا آهونۃ یوۃ اهی ان گون مافومازی کدا

عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا ۝۱۹ وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ الْقُرُونِ

دواء انهن تي اسان جو قول ثابت ٿيندو، دواء اسين انهن کي مڪمل علاج تاهه ڪندا آهيون. ۽ ڪيترائي گهٽ نوح کان به ٿي

مِنْ بَعْدِ نُوحٍ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عَادَهِ خَيْرٌ أَبْصَرًا ۝۱۵

ان ہلاک کا باعث وہاں جو وہیں پہنچ رہے تھے ان کے ساتھ ساتھ ایک اور شخص بھی تھا جس کا نام تھا (جو کہ سنہ ۱۹۴۷ء میں)

مَبْرُكًا رُبُّ الْعَالَمَاتِ عَمَّا آَلَا فَمَا مَانِي آَلِ لَبَّ رُبُّدُ

سَلَامٌ عَلَيْكَ يَا سَيِّدِي سَلَامٌ عَلَيْكَ يَا سَيِّدِي سَلَامٌ عَلَيْكَ يَا سَيِّدِي

وَأَمَّا السَّابِقُ فَيَكُونُ الْمُؤَخَّرَ ۚ وَبِمَنَاسِكَتِكَ يُقَاتِلُكَ يَهْيُودَ ۚ

لم يجعلنا له بهائم يصطحبهم

ان پوءِ اسان اڻڄڻ ڪريون ٿا، اهو ان ۾ داخل ٿيڻ واري ڳالهه ۽ ڏاکڻ جي حالت ۾ ۽ جيڪو ماڻهو

الاجرہ و سنی ہا سعیدہا و ہوموین فا ولیک کان سعیدہا

تخت چاهي نو، آخر لاله گهي کوشکي نو، اهو مؤمن آهي پوء سندس اها کوشکامياب

مشاوراً ۱۹) کلاً نیکد هو لاء و هو لاء عطاء ریت و ما کان

ويندي. اسين ميني جي يعني هنن ڀڳهن جي پنهنجي عطا موجب مدد ڪريون ٿا، ۽ توهان جي رب

عطاء رَبِّكَ محظوراً^(٥) | نظريّف فضلنا بعضهم على بعض وللآخرة

أَكْبَرُ دَرَجَتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلًا ٢١ لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ

درجتي و فضيلتي (دنيا کان) و ديک هوندي . (اي پندڙ) تون الله سان ڪنهن کي شريڪ ذنباء پوء تون خوار

مَذْمُومًا فَخُذْ وَلَا ٢٢ وَقَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ

خراب ٿي ويهندين . رسول عربي جي رب قطعي حڪم فرمايو توهان خام الله جي عبادت ڪريو ۽ پيء ماء سان

إِحْسَانًا إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا

احسان ڪريو، جيڪڏهن قوت انهن مان هڪ عمر مريد ٿئي يا ٻئي عمر مريد ٿين ، پوء تون انهن کي اڻ

أُفٍّ وَلَا تَهْزُمُهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ٢٣ وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ

بد چيو ۽ نه ٿي کين چڙهي ڏي ۽ تون انهن سان سهڻو ڳالهائي . ۽ تون ٻي پيء ماء سان نهايت نرمي ۽

مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيْنِي صَغِيرًا ٢٤ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ

شفقت نشا پيش اچ ۽ تون عرض ڪري منهنجي توهان پنهنجي رحم ڪريجن انهن ننڍڙن ۾ وڌيڪ ناپاڻي . توهان جي رب کي توهان

بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنْ تَكُونُوا صٰلِحِينَ فَإِنَّهُ كَانَ لِلْءَابِئِينَ

جي دلين جي وڌيڪ معلوما آهي، جيڪڏهن توهان صالح ٿيا تپوء بيشڪ الله تعاليٰ توبه ڪندڙن کي

غَفُورًا ٢٥ وَآتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا

بخشنا ٿاڙهي . توهان پنهنجي عزيزن جا حق ادا ڪريو ۽ مسڪينن ۽ مسافرن جا حق ادا ڪريو ۽ توهان

تُبَذَّرُ تَبْذِيرًا ٢٦ إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَ

فضول خري نه ڪريو . بيشڪ فضول خرچ ڪندڙ شيطان جا ڀائر آهن ، ۽

كَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ٢٧ وَإِمَّا تَعْرِضْ عَنْهُمْ

شيطان رب جو سخت انڪاري آهي . ۽ رسول عربي جهنم موٽي توهان (سائلن ڏانهن) متوجه نه ٿا ٿيو

ابْتَغَاءَ رَحْمَةٍ مِّنْ رَبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا مَّيْسُورًا ٢٨

انهي اميد مٽي الله جي طرفان رزق آڻيندو ته ان موٽي توهان انهن سائلن کي نرمي سان جواب ڏيو .

وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ

ۛ توهان گھڻي ڪن جو سي ڏڪريو ۛ تمام گھڻو اجايو خرچ به نه ڪريو (بلڪه ڏرمياني راهه يعني سخاوت ڪريو)

فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا ۞ إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَ

پوءِ توهان ملاقات ساڃاهي هٿ تي ويهندا. بيشڪ توهان جو رب جنهن لاءِ چاهي ان جو رزق وڌائي ٿو ۛ

يَقْدِرُ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ۞ وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ

گھڻائي ٿو، بيشڪ اهو پنهنجي پٺڻن کي خوب چاڻي ٿو ۛ ڏسي ٿو. ۛ توهان پنهنجي اولاد کي مڪئي جي

خَشْيَةً إِمْلَاقٍ نَّحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطَاً كَبِيرًا ۞

خوف کان قتل نه ڪريو، اسين انهن کي توهان کي رزق ڏيون ٿا، بيشڪ اولاد جو قتل عظيم گناهه آهي.

وَلَا تَقْرَبُوا الرِّزْقَ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا ۞ وَلَا تَقْتُلُوا

ۛ توهان بدڪاري ڏانهن ويجهندا وڃو بيشڪ اها بي حياتي ۛ خراب رستو آهي. ۛ توهان قتل نه ڪريو ان

النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ۖ وَمَن قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا

معصوم انسان کي جنهن جي الله حرمت رکي آهي مگر حق سان، ۛ جيڪو مظلوم ناحق قتل ڪيو وڃي ٿو پوءِ تحقيق اسان ان جي

لَوْلِيَّهِ سُلْطَانًا فَلَا يَسْرِفُ فِي الْقَتْلِ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا ۞ وَلَا تَقْرَبُوا

وارث کي اختيار ڏنو آهي پوءِ مقتول جو وارث قاتل کانسواءِ ٻئي کي قتل نه ڪري، بيشڪ ان جي مدد ڪئي ويندي. ۛ توهان ٻين جي

مَالِ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ ۖ وَأَوْفُوا

مال کي ويجهندا وڃو مگر ان طريقي سان تصرف ڪريو جنهن ۾ ڀتيم لاءِ بهتري هجي، ايستائين جوا هو جوان ٿي، ۛ توهان (پنهنجا

بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا ۞ وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمُ

ڪيل) وعدا پورا ڪريو بيشڪ وعدن بابت توهان کان سوال ڪيو ويندو ۛ توهان ماپ ڪرڻ وقت صحيح ماپ ڪريو

وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ۖ ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ۞

ۛ تور ڪرڻ وقت صحيح تور ڪريو، اهو تمام بهتر ۛ ان جو نتيجو بهترين آهي.

وَلَا تَقِفْ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ ۖ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ

۽ تون اها ڳالهه ڇو جنهن جو تڪي علم ناهي، بيشڪ ڪن ۽ اک ۽ دل هر هڪ کان

أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ۖ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا ۚ إِنَّكَ

(قيامت جي دينهن) سوال پڇيو ويندو. ۽ تون زمين تي آڪڙ سان نه هل، بيشڪ تون

لَنْ تُخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا ۖ كُلُّ ذَلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ

زمين کي ڇيري نه ٽوسين ۽ تون بلندي ۾ هرگز جبلن کي پهچي نه ٿوسين توهان جي رب وٽ مذڪوره ته

عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ۖ ذَٰلِكَ مِمَّا أَوْحَىٰ إِلَيْكَ رَبُّكَ مِنَ الْحِكْمَةِ ۖ وَلَا

سڀئي ڪم ناپسند آهن. اهي ڳالهيون وحي ڏيئي جون آهن جيڪي توهان جي رب توهان ڏانهن حڪمت سان موڪليو آهن، ۽ توهان

تَجْعَلُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتُلْقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومًا مَّدْحُورًا ۖ

الله سان گڏ ٻيو معبود نه بنايو ورنه توهان کي جهنم ۾ ملائڪي ۽ رحمت کان پري ڪري اڇلايو ويندو.

أَفَأَصْفُكُمْ رَبُّكُمُ بِالْبَنِينَ وَاتَّخَذَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِنَاثًا ۚ إِنَّكُمْ

ڇاپوءِ توهان جي رب توهان لاءِ پٽ منتخب ڪيا ۽ پنهني لاءِ ملائڪي نياڻون بنايون. بيشڪ توهان (الله لاءِ)

لَتَقُولُونَ قَوْلًا عَظِيمًا ۖ وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ لِيَذَّكَّرُوا ۖ

اهه عظيم ڳالهه چئو ٿا. ۽ تحقيق ٿا آواز ڪري (وعدا ۽ وعيد) بيان ڪيا ان لاءِ ته نصيحت حاصل ڪن،

وَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا نُفُورًا ۖ قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ آلِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ

۽ نه ٿو زياده ڪري (قرآن) انهن کي مگر نفرت. رسول رب توهان مشرڪن کي چيو ته جيڪڏهن ٻيو معبود هجي ها جيئن اهي چون

إِذَا الْأَبْتَعُوا إِلَىٰ ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا ۖ سُبْحَنَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا

ٿا ته ان وقت اهو الله تعاليٰ سان مقابلو ڪري ها. الله تعاليٰ پاڪ ۽ تمام مٿاهون ۽ بلند آهي

يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا ۖ تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ

انهن ڳالهين کان جيڪي مشرڪ چون ٿا. الله تعاليٰ لاءِ تسبيح ڪن ٿا ست آسمان ۽ زمينون

وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا

يَعْلَمُونَ شَيْئًا مِنْهُمْ ۚ وَنَحْنُ نَعْلَمُ مَا تَعْمَلُونَ ۚ (مخلوقان) اهڙي ڪا شئي ناهي مگر اها الله جي تعريف بيان ڪري ٿي پر توهان (اهڙي ڪم ڪندڙ)

تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ۙ (۴۲) وَإِذَا قَرَأْتَ

سندن تسبيح نه ٿا سمجهو، بيشڪ اهو نهايت بردبار بخشنده آهي. رسول عربي جنهن توهان قرآن

الْقُرْآنَ جَعَلْنَا بَيْنَكَ وَبَيْنَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ

ڪريم پر توهان ٿا اسان توهان ۽ انهن مان هن جي وچ ۾ مخفي پردو رکيو آهي جيڪي آخرت تي

حِجَابًا مَسْتُورًا ۙ (۴۳) وَجَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ

ايمان نه ٿا آڻن. ۰ اسان انهن جي دلين تي پردا رکيا آهن ته متان اهي قرآن ڪريم سمجهن

وَفِي أَذُنِهِمْ وَقْرًا ۙ وَإِذَا ذَكَرْتَ رَبَّكَ فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَوَّا

۽ انهن جي ڪنن ۾ گراڻ آهي، ۽ رسول عربي توهان جنهن قرآن ڪريم بهڪ الله جو ذڪر ڪريو ٿا اهي فطرت کان

عَلَىٰ أَدْبَارِهِمْ نُفُورًا ۙ (۴۴) نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَسْتَمِعُونَ بِهِ إِذْ

پئي ورائي پيچن ٿا. ۰ اسان کي بخوبي معلوم آهي ته اهي قرآن چالاءِ ٻڌن ٿا (مذاق لاءِ) جنهن وقت

يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ وَإِذْ هُمْ نَجْوَىٰ إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ

اهي توهان ڏانهن ڪن لڳائن ٿا ۽ ان وقت اهي پاڻ ۾ خفي مشورا ڪن ٿا يعني ان وقت اهي ظالم (پاڻ ۾) چوڻ ٿا

إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَسْحُورًا ۙ (۴۵) أَنْظِرْ كَيْفَ ضَرَبُوا لَكَ

نه ٿا تابعداري ڪريو توهان مگر هڪ جادو ٿيل مرد جي. رسول عربي توهان ڏسو اهي توهان لاءِ ڪهڙا

الْأَمْثَالُ فَضَلُوا فَلَا يَسْتَطِيعُونَ سَبِيلًا ۙ (۴۶) وَقَالُوا إِذَا كُنَّا عِظَامًا

مثال ڏين ٿا پوءِ اهي گمراه ٿيا پوءِ انهن کي ڪا واٽ نه ايندي. ۰ اهي چون ٿا ته ڇا جڏهن اسين (مري)

وَرُفَاتًا ۙ إِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَدِيدًا ۙ (۴۷) قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا ۙ

مٽي ته ٿي ويندا اسين ڇا اسين ان وقت ٺهيل ٿيندا اسين. رسول عربي توهان فرمايو ته ها پٿر يا لوهه ٿي وڃو.

۰

أَوْ خُلُقًا مِّمَّا يَكْبُرُ فِي صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُعِيدُنَا قُلْ

ياہي کامضبوط شي تي پويجا توہان جي ذہن ۾ مہجي، پوءِ فوراً اهي چوندا تہ اٿا کي پھر حيا تي کير ڏيندو، رسول عربي توہان ڏٺو

الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ

توہان اهو الله پيدا ڪندڙ جنهن توہان کي پھرين دفعي پيدا ڪيو، پوءِ اهي توہان ڏانھن ڪنڌھڻي چوندا تہ ٻيلا ايئن

مَتَى هُوَ قُلْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَرِيبًا ۝ يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ

ڪڏھن ٿيندو، رسول عربي توہان ڏٺو، ان ڏينھن الله توہان کي پڪاريندو پوءِ توہان الله جي حمد

بِحَمْدِهِ وَتَقُولُونَ إِنَّ لَبِئْسَ ثَمًّا إِلَّا قَلِيلًا ۝ وَقُلْ لِّعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي

سان (حڪمي) تميل ڪندا، توہان پاڻيندا آهين نور و وقت رھياسين، رسول عربي توہان مومن کي فرمايو تہ ڪافرن لڏا

هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزِعُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ

سھڻو ڳالھائڻ، بيشڪ شيطان انھن جي وچ ۾ فساد پيدا ڪري ٿو، بيشڪ شيطان، انسان جو

عَدُوٌّ وَأَمِينٌ ۝ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِنَّ يُشَاقُّكُمْ أَوْ إِنْ يُشَاقُّ

صاف دشمن آهي، الله تعاليٰ توہان کي ويڌيڪ ڄاڻي ٿو، جيڪڏھن چاهي تہ توہان تي رحم ڪري ۽ جيڪڏھن چاهي تہ توہان

يُعَذِّبُكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ۝ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ بِمَنْ فِي

تي عذاب ڪري، رسول عربي اٿا توہان کي انھن جي مٿان نگران ڪري ٿو ڪليا آهي، ۽ توہان جو رب وڌيڪ ڄاڻندڙ آهي جيڪو

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَى بَعْضٍ وَآتَيْنَا

آسمانن ۽ زمينن ۾ آهي، ۽ بيشڪ اسان ڪن نبين کي ڪن نبين تي فضيلت عطا ڪئي ۽ اسان داؤد کي

دَاوُدَ زَبُورًا ۝ قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ فَلَا يَمْلِكُونَ كَشْفِ

زبور عطا ڪيو، رسول عربي توہان انھن (ڪافرن) کي فرمايو توہان پنھنجي گمان موجب ڪانسا ۽ ٻين معبودن کي پڪار ٿو، پر اهي توہان

الضَّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا ۝ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمْ

تان ڪابه تڪليف لاهي ياھتا ٿين سگھندا، اھي مقبول بانھاجن جي اھي عبادت ڪن ٿا، اھي پاڻ تي پنھنجي رب ڏانھن

۵۰

الْوَسِيلَةَ إِلَيْهِمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ

وسیلو گولین ثاۃ افرمان کھر و اللہ کی و دیک قریب آھی اھی اللہ جو رحمت و امید عذابان خوف رکن تا، بیشک توهان جی

رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ۝ وَإِنْ مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ

رب جو عذاب خوفناک آھی ۰ ۽ اھر و کو گولن ناھی جنھن کی اسین قیامت کات آگی ہلاک نہ

الْقِيَامَةِ أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا ۖ كَانَ ذَلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ۝۸۸

کند اسین یا ان فی سخت قسم جو عذاب شکند اسین، اھا کالھ لوح محفوظ مہ لکیل آھی،

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ ۖ وَاتَّبَعْنَا

۽ توھا (قریش) ڈانھن نشانیں موکل جی اسان کی کو منع نہ تو کری مگر اھر نشانیں کی آگین امتیں ذمہ جو (دوۃ الشاعذ) موکلین

ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا ۖ وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ إِلَّا تَخْوِيفًا ۝۸۹

۽ اسان ثمود وارن کی ظاہر مظهر ذاجی موکل پور اھر ذاجی قظلم کی ۽ اسین اھر پور نشانیں فقط دھارن لاء موکلین تا،

وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ ۖ وَمَا جَعَلْنَا الرُّءْيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ

رسول عرب توھا یاد کریو جھ توھا بنو رب فرمایو بیشک آتو کافرن کی گھیر و کھڑا ایمان ۽ اسان توهان کی خواب مہ نہ دیکاریو

إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ فِي الْقُرْآنِ ۖ وَنُخَوِّفُهُمْ ۖ وَمَا

مگر قریش (۱) آزمائش ہی ۽ اھر و (توھر) جنھن فی قرآن م لعنت کیل آھی ۽ اسین انھن کی دھاریون نا پور نہ

يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا ۖ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ

فی زیادہ ٹی انھن لاء مگر گھٹی سرکش، رسول توھان یاد کریو جنھن وقت اسان ملائکی کی حکم کریو توھا آدم

فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ ۖ قَالَ ۖ أَأَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا ۖ قَالَ

کی سجد و کریو پور ابلیس کانسوا ۽ بیس سجد و کیو، ابلیس جیو چا اتون بن (آدم) کی سجد و کریا جنھن کی تو متعین مان ناھی آھی، ابلیس جیو

أَرَأَيْتَ هَذَا الَّذِي كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَنْ يَأْخُذَ بِكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

چا توھن (آدم) کی منھنجی مٹان فضیلت نہی آھی، جیک کڈھن تو مون کی قیامت تائیں مھلت نہی نہ

لَا حَتَنَكُنْ ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا ١٢ قَالَ أَذْهَبُ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ

چند ماڻھو ڪان سواءِ آئون آدم جي سوانح اولاد کي هلاڪ ڪندس. الله تعاليٰ فرمايو جي (تو ڇڏي آهي) پوءِ انهن مان جنهن تهنجي تابعدار ڪري

فَإِنَّ جَهَنَّمَ جَزَاءُكُمْ جَزَاءً مَوْفُورًا ١٣ وَاسْتَغْفِرْ مَنْ

پوءِ بيشڪ جهنم انهن سڀني جي لاءِ مڪمل (۽) پرپور جزا هوندي. ۽ تون انهن مان تنهن مان جنهن تي

اسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبْ عَلَيْهِمُ بِخِيلِكَ وَرَجُلِكَ

طاقت رکي سگهين تو انهن کي پنهنجي آواز ۽ پنهنجي سوارن ۽ پيادن (لشڪر) سان انهن کي گناهين تي اُٿسار

وَشَارِكُهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعِدْهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ

۽ تون انهن جي ملڪيت ۽ اولاد ۾ شريڪ ٿي ۽ تون انهن کي وعدي ڏي، ۽ نه تو واعد ڏي انهن کي شيطان

إِلَّا غُرُورًا ١٤ إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ

مگر غرور جو. بيشڪ منهنجي مخلصن مان انهن تي تهنجي ڪا به حجت ڪانهلندي، ۽ توهان جو رب بهترين

وَكَيْلًا ١٥ رَبُّكُمُ الَّذِي يُزْجِي لَكُمُ الْفُلْكَ فِي الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا

ڪار ساز آهي. توهان جو رب اهو آهي جيڪو پيڙهي کي درياءَ ۾ هلائي ٿو ان لاءِ توهان الله تعاليٰ

مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ١٦ وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ

جو فضل حاصل ڪريو، بيشڪ الله توهان تي باجهارو آهي. ۽ جنهن وقت توهان کي درياءَ ۾ تڪليف پهچي ٿي

ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا آيَاهُ فَلَمَّا نَجَّيْكُمْ إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ

تو پوءِ الله کان سواءِ ٻيا معبود توهان کي وسريو وڃن، پوءِ جڏهن الله تعاليٰ توهان کي نجات ڏي ٿو زمين تي آئي توهان انڪار ڪريو ٿا،

وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا ١٧ أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ يُخْصِفَ بِكُمْ جَانِبَ

۽ انسان وڌو ۽ ناشڪر آهي. ڇا پوءِ توهان ان ڳالهه کان امن ٿي آهيو توهان زمين جي ڪنهن حصي سان گڏ زمين ۾

الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ وَكِيلًا ١٨

فرق ڏئي ويندا، يا الله تعاليٰ توهان جي مٿان پٿر موڪلي ان کان پوءِ توهان کي ڪوبه ڪار ساز نه ملي.

أَمْ أَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَىٰ فَيُرْسِلَ عَلَيْكُمْ

چاپوے توہا امن وارا آھیوان گالہ کان جو توہان کی واپس دریاہ مرونی وچی پوء توہان جی مٹان سامونہ دی

قَاصِفًا مِّنَ الرِّيحِ فَيَغْرِقَكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُوكُمْ عَلَيْنَا بِهِ

طوفان آئی پوء توہان کی توہان بنی ناشکری جی کری پوڑی چڈتی، پوء ان گالہ تی اسان جی پوٹواری کڈتہ توہان کی

تَبِيعًا ۝ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ

کوبہ زمیلی، و تحقیق اسان آدمی اولاد کی معزز بنا دیوے اسان انہن کی زمین و سمندر تی سوار کر دیوے انہن کی پاک شین

مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ۝ يَوْمَ

مان رزق عطا کیوے اسان انہن کی پنہنجی گھٹی مخلوق تی نمایان فضیلت عطا کئی، قیامت جی دینہن

نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِسْمِهِمُ ۖ فَمَنْ أُوْتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَأُولَٰئِكَ

اسین سینی ماٹھن کی سند بنیں جو نالں سناپکا و نید اسین، پوء جنہن ماٹھو کیں سند سرائے ناموسا جت مڈو دیوے دیوے

يَقْرَءُونَ كِتَابَهُمْ وَلَا يَظْلَمُونَ فَتِيلًا ۝ وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ

پنہنجی اعمال نامہ پڑھند اے انہن سناپکا پڑوے پڑوے، ظلم کر و نید، و جی کو ماٹھو مڈو دنیا حق کان پری آھی پوء اهو

فِي الْآخِرَةِ أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ سَبِيلًا ۝ وَإِنْ كَادُوكُمُ الْيَقْتَتُونَ ۖ عَنِ الَّذِي

آخرت مڈو سنیں رستی کان پری پے نہایت گمراہ ہوندو، و اھی عن قریب توہان کی لغزش دین ہا ان وھی کانچکا

أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ لَتَفْتَرِي عَلَيْنَا غَيْرَةً ۖ وَإِذَا اتَّخَذُوكَ خَلِيلًا ۖ وَلَوْ

اسان توہا دے انہن موکلین تو ان لاء توہا اسان دے انہن کی کسبت کریو، و ان وقت اھی توہان کی دوست بنائیں ہا، و جی کڈھن

لَا أَنْ تَبْتُنْكَ لَقَدْ كِدْتَ تَرْكُنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا ۖ إِذَا أَذَقْنَاكَ

اسین توہان کی ثابت قدم دزکون ہادے (ممکن ہو) توہا انہن جی فیر دے انہن تو رو کر دیا، اگر این تھی ہا اسین توہان کی

ضَعْفَ الْحَيَاةِ وَضَعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ۖ وَإِنْ

بیٹی حیاتی و بیٹی موت جو مڑو چکا یوں ہا پوء توہان کی اسان جی مقابلہ کر دے گارہ زمیلی ہا، و بیشک عن قریب

كَانَ يَعُوسًا ۝ قُلْ كُلُّ يَعْمَلُ عَلَى شَاكِلَتِهِ فَرُبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ

تہ نا اُميدئي تو . توهان فرمايو توهان سڀ پنهنجي طريقي موجب عمل ڪريو، پر توهان جو رب وڌيڪ ڄاڻي ٿو ان کي جيڪو

أَهْدَى سَبِيلًا ۝ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا

وڌيڪ هدايت وارو آهي . پر رسول پري توهان کان اهي (پڇي) روح پڇا سوال ڪن ٿا، توهان فرمايو روح منهنجي رب جو امر آهي ۽ نه

أُوتِيْتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا ۝ وَلَئِنْ سَأَلْتُمْ لَنَذْهَبَنَّ بِالَّذِي أَوْحَيْنَا

تو ڏنو پوءِ آهي توهان کي علم مگر ٿورو . ۽ جيڪڏهن اسين چاهيو ته توهان جي ڪنهن ڏين ۽ ٻين تان (قرآن ڪريم کي

إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِ عَلَيْنَا وَكِيلًا ۝ إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّ

ميتي ڇڏيون ان کان پوءِ توهان کي ڪو نه ملندو جيڪو توهان لاءِ وڪيل ٿي وڃي ۽ ڪالت ڪري پر الله جي رحمت سا (قرآن مجيد آهي) بيشڪ

فَضْلُهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا ۝ قُلْ لِّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنسُ وَالْجِنُّ عَلَى

توهان تي الله جو وڏو فضل آهي . رسول پري توهان فرمايو (بالفرض) جيڪڏهن انسان ۽ چنڊن متفق ٿين ته (فصاحت

أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ

پڄاڻي ٿي) هن جهر و قرآن ڪريم آڻن ته ان جو مثال ئي آڻي نه سگهندا جيئن توهان اهي هڪ ٻئي جا

لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ۝ وَلَقَدْ صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ

مددگار ٿين . ۽ بيشڪ اسان ماڻهن لاءِ هن قرآن ڪريم ۾ قسمن قسمن مثال بيان ڪيا

مَثَلٍ فَأَبَى أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ۝ وَقَالُوا لَنْ نُّؤْمِنَ

آهن، پوءِ گهڻن ماڻهن ناشڪري انڪار ڪيو . ۽ چون ٿا ته هرگز اسين توهان تي ايمان آڻينداسين

لَكَ حَتَّى تَفْجَرَنَا مِنَ الْأَرْضِ يَكْبُوعًا ۝ أَوْ تَكُونُ لَكَ جَنَّةٌ

ايستائين جو توهان اسان لاءِ زمين مان ڪو چشمو وهايو . يا توهان وٽ

مِّنْ نَّخِيلٍ وَعِنَبٍ فَتُفَجَّرَ الْأَنْهَارُ خِلَالَهَا فَتَفْجِيرًا ۝

ڪڇين ۽ انگورن جو باغ هجي پوءِ توهان ان جي وچ مان وهندڙ نهرون جاري ڪريو .

أَوْ تَسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسْفًا أَوْ تَأْتِي بَالِدًا وَالْمَلَائِكَةُ

یا توھان اسان تي پنھنجي چوڻ موجب آسمان جو ٽڪرو ڪيرايو يا توھان الله تعالیٰ ۽ فرشتن کي ڪي

قَبِيلًا ۹۴ أَوْ يَكُونْ لَكَ بَيْتٌ مِّنْ زُخْرِفٍ أَوْ تَرْقَىٰ فِي السَّمَاءِ وَ

ڪري آيو . يا توھان وٽ سونو گھر هجي يا توھان آسمان تي چڙهي وڃو ۽ اسين

لَنْ نُؤْمِنَ لِرُقِيِّكَ حَتَّىٰ نُنْزِلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَقْرُؤُهُ ۚ قُلْ سُبْحَانَ

توھان جي چڙھڻ تي به ايمان نہ آينداسين ايستائين جو تون هڪ ڪتاب کي انوار ۾ ڏيکاري اسين ڪرڻ لڳون. توھان فرمايو سبحان الله

رَبِّي هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ۹۵ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا

آئون نہ آهيان مگر هڪ ماڻھو، الله جو رسول . ۽ ڪھڙي ڳالھ ماڻھن کي ايمان آڻڻ کان منع ڪري ٿي

إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ إِلَّا أَنْ قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَسُولًا ۹۶ قُلْ

جنھن وقت انھن وٽ هدايت پھتي مگر انھن (ڪافرن) چيو ڇا الله تعالیٰ بشري رسول ڪري موڪليو، توھان فرمايو

لَوْ كَانِ فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَّمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِمُ

جيڪڏھن زمين تي ملائڪه مطمئن ٿي هلن ها تہ اسين بہ انھن تي آسمان

مِّنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَسُولًا ۹۷ قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ

مان فرشتو رسول ڪري موڪليون ها . رسول ۽ ٻي توھان فرمايو الله تعالیٰ توھان ۽ منھنجي وچ ۾ ٻيھڙين گواھ آھي،

إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ۹۸ وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ

بيشڪ اھو پنھنجي پاڻھن کان خبردار، ڏسندڙ آھي . ۽ جنھن ماڻھو الله تعالیٰ هدايت ڏئي ٿو پوءِ اھو هدايت وارو آھي،

وَمَنْ يَضِلَّ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِهِ ۚ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ

۽ جنھن کي پاڻ گمراھ ڪري ٿو پوءِ توھان ان لاءِ الله کان سواءِ ھرگز ڪو مددگار نہ لھندا، ۽ اسين انھن کي قيامت جي

الْقِيَامَةِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ عُمِيًّا ۚ وَبُكْمًا وَصُمًّا ۚ مَا لَهُمْ جَهَنَّمَ

ڏينھن منھن ۾ر اندو ۽ ڳوڻگو ۽ ٻوڙو ڪري اٿارينداسين، انھن جي رھڻ جي جاءِ جھنم آھي.

كُلَّمَا خَبَتْ زُرْدُهُمْ سَعِيرًا ٩٤ ذَلِكْ جَزَاؤُهُمْ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا

جذہن بہ اھا و سماندي تہ اسين ان کي زيادہ پڙکائينداسين . اھا انهن جي جزا آهي ، انهي سبب جو تحقيق انهن لسان بني آيتن

بَايْتِنَا وَقَالُوا إِذَا كُنَّا عِظَامًا وَرُفَاتًا إِنْ أَلْمَبُعُوثُونَ خَلْقًا

جوانڪاريڪيو ۽ چونڊڻ لڳا تہ جنهن وقت اسين هڏا ۽ ٽڪرا ٿيڻ لڳا تہ چا واقعي اسين نئين سر پيدا

جَدِيدًا ٩٥ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللَّهَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ

ٿينداسين . چاهي تہ ٿاڃاڻن تہ بيشڪ الله تعاليٰ اهو آهي جنهن آسمانن ۽

وَالْأَرْضِ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ وَجَعَلَ لَهُمْ

زمينن کي پيداڪيو . اهو قادر مطلق آهي تہ انهن کي ٻئي دفعي پيداڪري ۽ الله تعاليٰ انهن لاءِ مدد ۽

أَجَلًا لَا رَيْبَ فِيهِ فَاَبَى الظَّالِمُونَ إِلَّا كُفُّورًا ٩٦

ڪيو آهي جنهن ۾ ڪوبه شڪ نه آهي ، پوءِ ناشڪري ڪري ظالمن انڪار ڪيو .

قُلْ لَّوْ أَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَائِنَ رَحْمَةِ رَبِّي إِذًا لَأَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ

رسول ۽ توهان جيڪڏهن توهان منهنجي راجي خزائن جا مالڪ هجو ها تہ ان وقت توهان مسڪين ٿيڻ جي خوف کان انهن تي خرچ

الْإِنْفَاقِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ قَتُورًا ٩٧ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى تِسْعَ آيَاتٍ

ذڪريو ها ، ۽ انسان ۾ بخيل آهي . ۽ بيشڪ اسان موسيٰ کي نو (٩) واضح نشانيون

بَيِّنَاتٍ فَسَّخَلَ بَنِي إِسْرَءِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ إِنِّي

عطا ڪيون ، پوءِ توهان بني اسرائيل کان پنهنجو جڏهن انهن تي (موسيٰ) آيو پوءِ فرعون ان کي چيو تہ بيشڪ آئون

لَأَظُنُّكَ يَمُوسَىٰ مَسْحُورًا ٩٨ قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا أَنْزَلَ هَؤُلَاءِ إِلَّا

گمان ڪريان تہ اِي موسيٰ توکي جادو ۽ ڦيل آهي . موسيٰ فرمايو يقيناً توکي معلوم آهي تہ انهن آيتن کي نه نازل ڪيو مگر

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِصَآئِرٍ ۚ وَإِنِّي لَأَظُنُّكَ يَفِرْعَوْنُ مَثْبُورًا ٩٩

رب آسمانن ۽ زمينن جي (توهان جي) اکين کولڻ لاءِ ، ۽ بيشڪ منهنجي گمان ۾ آيو فرعون تون هلاڪ ٿيندڙ آهين .

فَأَرَادَ أَنْ يَنْتَفِرَ بِهِمْ مِنَ الْمَرَضِ فَأَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ جَمِيعًا ۖ

پوءِ (فرعون) چاهي وٺاھڻ کي زمين (مصر) مان ٻاهر ڪڍي، پوءِ اسان فرعون ۽ سندس سڀني ساٿين کي غرق ڪيو.

وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِهِ لِبَنِي إِسْرَءِيلَ اسْكُنُوا الْأَرْضَ فَإِذَا جَاءَ

۽ ان کان پوءِ اسان بني اسرائيل کي حڪومت ڏيڻ توهان زمين (مهر) ۾ رهو ۽ پوءِ جنهن وقت آخرت

وَعْدُ الْآخِرَةِ جُنَابِكُمْ لَفِيضًا ۖ وَالْحَقُّ أَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ ط

جو وعدو ایندو تہ اسین توہان سینی کی تہ ملانی چڈیند اسین۔ انا اقرآن کی ہر حق سنا حق لاء نازل فرمایا وہی،

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ۖ وَقُرْآنًا فَرَقْنَاهُ لِتَقْرَأَهُ عَلَى

ۛ اسان توهان کي بشپړ ۛ نذير ڪري موڪليو ۛ اسان اڌ آڌ ڪريم ۛ خدا جي نازل فرمايو ان لاءِ ته توهان

النَّاسِ عَلَى مَكَّتٍ وَنَزَّلْنَاهُ تَنْزِيلًا ﴿١٧﴾ قُلْ إِنَّمَا بَعَثْتُ آبِلًا مِّنْ قَوْمٍ

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى رُوْحِ اَنْبِيَائِكَ وَرُوْحِ رُوْحِ نَازِلٍ فَمَادٍ تَهْتَفُ اَمَامَتُهُ اِيَّانَ اِيْمَانٍ اَسْمِ

اِنَّ الْاِنْسَانَ لِرَبِّهِٖ اَكْرَمُ الْاَلْعَلَمِ ۚ اِذَا دُعِيَ اِلَى الْعِلْمِ اَعْرَضَ وَاِذَا دُعِيَ اِلَى الْفَحْشٰى وَالْمُنْكَرِ اَتٰهُنَّ ۚ وَلَوْ رَدُّوْهُنَّ عَنْ نَفْسِهٖ لَمَّا رَدَّوْهُنَّ ۚ وَلَوْ رَدُّوْهُنَّ عَنْ نَفْسِهٖ لَمَّا رَدَّوْهُنَّ ۚ وَلَوْ رَدُّوْهُنَّ عَنْ نَفْسِهٖ لَمَّا رَدَّوْهُنَّ ۚ

شك جنات ك انك عاقل وذا حكمة انما تقيم معانيها انما

سُجَّادًا (۱۸) وَقُمُوا فِي سُبُحٍ رَبَّنَا أَنْ كُنَّا فِي الْفُجُوِّ (۱۹)

سبب ان دیوہوں سبب ان کاں و عذر پد مستور

بجاء وكن يا اهي چون تا سبحان الله، بيشك اسان جي رب جو وعدو پورو ٿيندو اهي

وَيُخْرِوْنَ لَكَ دِفْءًا يَبِيعُونَ وَيُرِيدُكَ مِثْلَ نَسُوءٍ كُتِبَ عَلَيْهِ وَلِلَّهِ الْغَنَاءُ وَالْغَلَاءُ ۚ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُ لِمَ خُلِيَ عَلَيْهِ الْأَوَّلُ قُلْ لَّيْسَ لِي الْغَنَاءُ ۚ إِنَّمَا أُخِذْتُ بِهِ فَادْعُوا اللَّهَ ۚ

عزای پشانی پر سجدي پرکړي روئ تا، غفران الله جنت کي وډاي ټو. رسول عربي توهان فرمايو توهان

وَادْعُوا الرَّحْمَنَ أَيَا مَنِدَعُوا قُلُوبَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى وَلَا

اللہ یا رحمن کری پکاریو، جھڑی نالی سان پکاریںدا پورہ (بیشک) اللہ جاسُہنا نالا آھن، یرتوھان

تَجَهَّرْ بِصَلَاتِكَ وَلَا تَخَافْ بِهَا وَابْعَثْ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا ۝

وقف الازم

التَّجْدِيدُ

وَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ

۽ توهان فرمايو سڀئي تعريفون ان الله لاءِ آهن جنهن جو ڪو اولاد ناهي ۽ ان جو ڪوبه بادشاهي ۽

فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِّنَ الذَّلِّ وَكِبْرُهُ تَكْبِيرًا ۝

شريڪ ناهي ۽ ڪمزوري کان (بچائڻ لاءِ) ان جو ڪوبه مددگار ناهي ۽ ان جي خوب عظمت ۽ شان بيان ڪريو.

اِنَّا نَحْنُ ۝ (١٨) سُورَةُ الْكَهْفِ مَكِّيَّةٌ (٦٩) رُكُوعًا ۱۲

سورة كهف مڪهم ڪرمه ۾ نازل ٿي آهي انهي ۾ ١٢ رڪوع ۽ ١١٠ آيتون آهن.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

الله تعاليٰ جي نالي سان شروع ڪريان ٿو جيڪو نهايت مهربان ۽ باجهاڙو (آهي).

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ

يُؤَيِّنْهُنَّ اللَّهُ قَالَ لَآءِ آهَن اهو الله جنهن پنهنجي حبيب ڪريو تي قرآن ڪريم نازل فرمايو ۽ ان ۾

يَجْعَلُ لَهُ عِوَجًا ۝ قِيَمًا لِّيُنْذِرَ بِأَسَاسٍ شَدِيدًا ۝

ڪابه تيزائي ناهي . قرآن بالڪل سڌو آهي ان لاءِ ته ماڻهن کي الله تعاليٰ جي سخت عذاب کان ڊيڄاري

وَيُبَشِّرَ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ

۽ مؤمنن کي بشارت ڏئي . جيڪي ماڻهو سڀا عمل ڪن ٿا . بيشڪ انهن لاءِ

أَجْرًا حَسَنًا ۝ مَا كَثُرِينَ فِيهِ أَبَدًا ۝ وَيُنْذِرَ الَّذِينَ

سهڻو اجر آهي . انهي انهي ثواب ۾ هميشه رهندا . رسول ڪريم (قرآن شا) ڊيڄاري جيڪي

قَالُوا اتَّخَذَ اللَّهُ وَلَدًا ۝ مَا لَهُم بِهِ مِنْ عِلْمٍ وَلَا

چون ٿا ته الله ڪا اولاد رکيو آهي . انهي ٻاري ۾ انهن کي ۽ انهن جي وڌن کي ڪوبه علم

لَا بَاءَ لَهُمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ ۝ إِنَّ يَقُولُونَ

ناهي ، اها تمام وڏي ڳالهه آهي جيڪا انهن جي واتن مان نڪري ٿي ، انهي ته فقط

فَقَالُوا رَبُّنَا رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَنْ نَدْعُو مِنْ دُونِهِ

پوء انهن چيو اڻا جو رب اهو آهي جيڪو آسمان ۽ زمين جو رب آهي، اسين الله تعالى کان سواءِ ٻئي معبود جي عبادت نه ڪندا اسين

إِلَهًا لَقَدْ قُلْنَا إِذَا شَطَطًا ۝ هُوَ لَا يَخْذُ قَوْمًا إِتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ

(اڻا ايتري ڪيو) جيڪو اڻا وقت غلط ڳالهه ڪئي. اها جيڪا اڻا جي قوم آهي انهن الله کان سواءِ معبود بنايا

إِلَهَةً لَوْ لَا يَأْتُونَهُمْ بِسُلْطٰنٍ بَيِّنٍ ۖ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن

آهن، اهي انهي ڳالهه لاءِ چونه ٿا ڪو مستند دليل آڻين، پوءِ ان کان وڌيڪ بيوظالم ڪير ٿي سگهي ٿو

افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ۝ وَإِذَا عٰتٰزَلْتُمْهُمْ وَهُمْ مَا يَعْبُدُونَ

جيڪو الله تعالى جي مٿان ڪوڙ هڻي. ۽ جنهن وقت توهان انهن کان ۽ انهن جي معبودن کان پاسو ڪريو

إِلَّا اللَّهُ فَأُوۡلَٰٓئِكَ هُمُ الْيٰسِرُونَ ۝ يَنْشُرْ لَكُمْ رَبُّكُم مِّن رَّحْمَتِهِ

۽ پوءِ توهان غار ۾ پناه وٺو، اتي توهان لاءِ توهان جو رب پنهنجي رحمت کي وسيع ڪندو

وَيُهَيِّئُ لَكُمْ مِّنْ أَمْرِكُمْ مِّرْفَقًا ۝ وَتَرَىٰ الشَّمْسُ

۽ توهان لاءِ توهان جي ڪم ۾ الله تعالى آساني پيدا ڪندو. رسول ۽ توهان ڏسندا ته جڏهن سج انهن تي

إِذَا أَطْلَعَتْ تُزَوِّرُ عَنْ كُفْرِهِمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَإِذَا

اُڀري ٿو ته انهن جي غار جي ساڄي پاسي کان لڙي وڃي ٿو ۽ جڏهن سج انهن تي

غَرَبَتْ تُقْرِضُهُمْ ذَاتَ الشِّمَالِ وَهُمْ فِي فَجْوَةٍ مِّنْهُ

لهي ٿو ته انهن جي کاٻي پاسي کان لڙي وڃي ٿو ۽ اهي (اصحابِ كهف) غار جي ڪليل ميدان ۾ آهن،

ذٰلِكَ مِنْ آيٰتِ اللَّهِ مَن يَّهْدِ اللَّهُ فهُوَ الْغٰثِرُ ۚ وَ

اهي الله تعالى جي نشانين مان آهن، جنهن کي الله هدايت ڏي ٿو پوءِ اهو هدايت وارو آهي، ۽

مَنْ يُضِلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ وَلِيًّا مُّرْشِدًا ۝

جنهن کي پاڻ گمراه ڪري ٿو پوءِ توهان هرگز ان لاءِ ڪو ولي مرشد نه لهندا.

وَتَحْسِبُهُمْ أَيَقَاطًا وَهُمْ رُقُودٌ ۖ وَنُقِلَهُمْ ذَاتَ الْيَمِينِ وَ

۽ ٽوڙا (ڏسندڙ) پائيندا ته اهو جاڳيل آهن حال انڪه اهي مُتل آهن، ۽ اسين انهن جا پاسا ساڃي ۽ کاڍي پاسي

ذَاتِ الشِّمَالِ ۖ وَكَذُوبُهُمْ بِأَسْطُ ذِرَاعِيهِ بِالْوَصِيدِ ۖ ط

تبدیل کریں ، پسند کرتے ہوئے انجی اگیان بی پر ساسون کری تھ چائنٹ تی وینل آھی،

لَوَاطَلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ فِرَارًا وَلَإِنتِ مِنْهُمْ

جيڪڏهن ڪو به ماڻهو انهن کي ڏسي ته انهن کان پڇي پري ٿئي ۽ انهن کان سخت خوفزدہ ٿئي

رُعْبًا ۝ وَكَذَلِكَ بَعَثْنَاهُمْ لِيَتَسَاءَلُوا بَيْنَهُمْ ط قَالَ

وحي: ۱۰. انك انهن كى اهرقى طرح اثار ديوان لاءىۃ اھى ھك ٻي ڪان پاڻ ۾ سوال ڪن ، انهن مٿا

قَالَ مِنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ^ط قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضُ

مکرمی چون در حقوت بهمان کسرت و وقت نکسا آهوا، کن چو اسب هک دهنن با دهنن جو که حصو

لَوْ مَرَّ قَالُوا اسْرُكُكُمْ اَعْلَمُ سَالِسْتُمْ فَاَلْعَثُوْا اَحَدَكُمْ

[illegible]

بِأَمْرِ رَبِّكَ هَذِهِ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَرَبِّيَ جَانِدِي دِينِي سَهْرَمِي مَوَكِيلُو مِهْ اِهْوَدَسِي وَاسِي نِهْ اِي كِهْرُو سَكُو طَعَامِي اَمِي

لِيُؤْتِيَهُمُ اللَّهُ رِزْقًا غَيْرَ زُلْفٍ وَيُخْرِجَهُمْ مِنَ الْظُلُمِ

[illegible]

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَءُوا حِكْمَةَ الْكِتَابِ وَرُفِعَتْ قُلُوبُهُمْ فَلَا يَفْقَهُوْنَ شَيْئًا

بجو اطلاع نہ دی . بیشک اہی جی کدھن توہا تی غالب تی پیاتہ اہی توہا تی پراء کدھ

وَيُعِيدُكُمْ فِي مَدِينِهِمْ وَلِيِّنَ لِقَائِهِمْ أَدَا

نقطة القرن باعتبارها، والحوادث بأن التناوب بعد الياسمين النصف الأول وللأمر الناتجة من نصف الأخير.

أَبَدًا ٢٠) وَكَذَلِكَ أَعِثْرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ

دڙ ٽيندا . ٢٠ ۽ اهڙي طرح اسان انهن جي قوم کي (ان ڳالهه جو) اطلاع ڏنو، ان لاءِ ته اهي ڄاڻن ته بيشڪ

وَعَدَ اللَّهُ حَقٌّ وَأَنَّ السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ

الله جو وعدو سچو آهي ۽ بيشڪ قيامت جي اچڻ ۾ ڪوبه شڪ ناهي ، جنهن وقت

يَتَنَازَعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا ابْنُوا

اهي پاڻ ۾ اختلاف ڪندا هئا يعني پنهنجي ڪم بابت ، پوءِ انهن چيو ته انهن جي

عَلَيْهِمْ بُنْيَانًا رَبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ

مٿان عمارت تعمير ڪريو، الله ڄاڻي انهن کي خوب ڄاڻي ٿو ، انهن ماڻهن چيو

غَلَبُوا عَلَىٰ أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِمْ مَسْجِدًا ٢١)

جيڪي پنهنجي ڪم ۾ ڪامياب ٿيا ته اسين ضرور انهن تي مسجد تعمير ڪندا اسين .

سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خُمُسَةٌ

اهي چلي ڇوڏا ته (اصحاب ڪهف) ٽي آهن ۽ چوٿون انهن جو ڪُتو آهي ، ۽ ڪي چوڏا ته اهي پنج هئا

سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَ

ڇهون سندن ڪُتو آهي سواءِ ڏسڻ جي اندازو ڪن ٿا ، ۽ ڪي چوڏا ته ست اهي هئا ۽

ثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ بِعَدَّتِهِمْ مَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا

انئون انهن جو ڪُتو آهي . رسول ڪريمي توهان فرمايو ته منهنجي رب کي اصحاب ڪهف جو تعداد خوب معلوم آهي ، ٿا ڄاڻن ان کي

قَلِيلٌ ثُمَّ فَلَا تُبَارِكُ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا وَلَا تَسْتَفْتِي فِيهِمْ

مگر توهان ماڻهو ، پوءِ توهان هن حقيقت کان وڌيڪ ان تي بحث ڪريو ته توهان ان متعلق انهن مان ڪنهن کان

مِّنْهُمْ أَحَدًا ٢٢) وَلَا تَقُولَنَّ لِشَايٍ إِنِّي فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا ٢٣)

ٻه سوال ته نه پڇيو . ۽ توهان هرگز ڪنهن ڳالهه لاءِ ائين نه چئو ته بيشڪ آئون سڀاڻي اهو ڪم ڪندس .

إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ ۚ وَاذْكُرْ رَبَّكَ إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَى أَنْ

يُنْشَأَ اللَّهُ جُودًا كَانَ سَوَاءً ، ۚ وَجَهْزَ وَقْتُ تَوَهَّاتِي وَيَسْرَتِي ۚ وَاللَّهُ كَيْدًا كَرِيمًا ، ۚ وَتَوَهَّاتِي وَمَا يُوَدُّ عَنْ قَرِيبٍ مَوْنِي

يَهْدِيَن رَّبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَذَا رَشَدًا ۝٣١ وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ

مَنْجُورِينَ ۚ بَنِي بَهْتَرِ رَسْتُو عَطَا كَنْدُو . ۚ اصْحَابُ كَهْفِ پَنْهَنجِي غَارِ مِ

ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تَسْعًا ۝٣٢ قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا

يَنْسُوْنَ (٣٠٩) سَالِ رَهِيَا . ۚ رَسُولِ عَرَبِي تَوْهَانِ فَرَمَايُو اللَّهُ تَعَالَى كِي وَدِيكَ عِلْمِ آهِي

لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمَعْ مَا لَهُمْ

بِخَبْرِهِ ۚ رَهِيَا ، اللَّهُ تَعَالَى لَاءِ آسْمَانِ ۚ زَمِينِ جَوْغِيْبِ آهِي . ۚ اهُو بَهْتَرِ دَسِي ۚ ۚ پَدِي تَوَهَّاتِي ، ۚ اَنْهَن لَاءِ

مَنْ دُونَهُ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يَشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ۝٣٣ وَاتْلُ

اللَّهُ تَعَالَى كَانُوا ۚ كَوْبِ مَدَدْكَارِ نَاهِي ، ۚ اللَّهُ جِي حُكْمِ مِ سَنْدَسِ كَوْبِ شَرِيكَ نَاهِي . ۚ رَسُولِ عَرَبِي

مَا أَوْحَى إِلَيْكَ مِنْ كِتَابِ رَبِّكَ ۚ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ ۚ وَلَنْ تَجِدَ

تَوْهَانَ قَرَأَتِ كَرِيمِ جِي تِلَاوَتِ كَرِيمِ ، ۚ اللَّهُ تَعَالَى كَالِهِي كِي كَرِيمِ تَبْدِيلِ تَوَهَّاتِي ، ۚ هَرْ كَرِيمِ لَهَذَا تَوْهَانَ

مِنْ دُونِهِ مُلْتَحَدًا ۝٣٤ وَأَصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ

أَنْ كَانَ سَوَاءً كَنْهَنِ پَنَاهِ كِي . ۚ تَوْهَانَ پَنْهَنجِي جَوْدِي اَنْهَن مَسْكِينِ اصْحَابِ سَاكُذِ رُكُوعِي كِي پَنْهَنجِي رَبِّ

رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ ۚ وَلَا تَعْدُ

جِي صَبِيحِ ۚ شَامِ عِبَادَتِ كَنْ تَا ، اهُ پَنْهَنجِي كِه عِبَادَتِ اللَّهِ جِي رِضَا مَنْدِي لَاءِ كَنْ تَا ۚ تَوْهَانَ اَنْهَن كَانِ

عَيْنُكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ۚ وَلَا تُطِعْ مَنْ

پَنْهَنجِي تَوَجُّهِ كِه دَهْتَا يُو ، ۚ تَوْهَانَ دُنْيَا جِي زَنْدِگِي جِي زِينَتِ طَلَبِ كَرِيمِ تَا ، ۚ اَنْهَن جِي چَوْنِ مِرْزَا چَوْنِ

أَغْفَلْنَا قُلُوبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا ۝٣٥

جَوْنِ دَلِيُونِ اَنْشَا جِي ذِكْرِ كَانِ غَافِلِ آهَن ۚ اهُ پَنْهَنجِي خَوَاشِ مَوْجِبِ هَلِيَا ۚ سَنْدَسِ كِه حِدْكَانِ وَدِي وَدِي

وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ

ۛ رسول ۛر ۛ توهان فرمايو ته حق توهان جو رب جي طرفان آهي، پوءِ جيڪو چاهي سو يولي ايمان آڻي ۛ جيڪو چاهي سو يولي

فَلْيُكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا

ڪفر اختيار ڪري، بيشڪ اسان ظالمن لاءِ باهه تيار ڪئي آهي، انهي باهه جو ديوارون انهن کي گهيري ۛ وٺنديون،

وَأَنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ

ۛ اهر جيڪڏهن پاڻي گهرندڙن کي انهن لاءِ ذات وانگر تهڪيل پاڻي ڏنو ويندو جيڪو سندن منهن کي ساڙي ڇڏيندو،

بِئْسَ الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ۞ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ

ڪمزور ۛ خراب پاڻي آهي، ۛ دوزخ ڪهڙي خراب جاءِ آهي رهن جي. بيشڪ جن ماڻهن ايمان آندو ۛ

عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ۞

سھڻا عمل ڪيا بيشڪ اسين نيڪو ڪارن جا سھڻا عمل ضايع نه ٿا ڪريون.

أُولَٰئِكَ لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ

اھي اھي ماڻھو آھن جن لاءِ بهشت جا باغ آھن جن جي هيٺان نہرون وھن ٿيون

يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِنْ ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا

انھن کي بهشت ۛ سون ۛ چاندي جا ڪنگڻ پارايا ويندا ۛ انھن کي ساوا ڪپڙا پارايا ويندا

خَضْرَاءَ مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَّكِفِينَ فِيهَا عَلَى

جيڪي سنھي ۛ ٿلھي ريشم جاھوندا، اھي بهشت ۛ تختن تي ٿيڪون ھڻي

الْأَرْآئِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ۞ وَأَضْرِبْ لَهُمُ

وينل ھوندا، ڪھڙو ۛ بھترين ثواب آھي! ۛ بهشت ڪھڙي بھترين رھڻ جي جاءِ آھي. ۛ توهان انھن لاءِ ٻن

مَثَلًا رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ

ماڻھو جو مثال ڏيکارو جو انھن ٻنھي مان ھڪڙي کي اسان انگورن جا ٻه باغ عطا ڪيا،

وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زُرْعًا ۖ كَلَّا

۳۷ ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱ ۲۲ ۲۳ ۲۴ ۲۵ ۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹ ۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷ ۳۸ ۳۹ ۴۰ ۴۱ ۴۲ ۴۳ ۴۴ ۴۵ ۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹ ۵۰ ۵۱ ۵۲ ۵۳ ۵۴ ۵۵ ۵۶ ۵۷ ۵۸ ۵۹ ۶۰ ۶۱ ۶۲ ۶۳ ۶۴ ۶۵ ۶۶ ۶۷ ۶۸ ۶۹ ۷۰ ۷۱ ۷۲ ۷۳ ۷۴ ۷۵ ۷۶ ۷۷ ۷۸ ۷۹ ۸۰ ۸۱ ۸۲ ۸۳ ۸۴ ۸۵ ۸۶ ۸۷ ۸۸ ۸۹ ۹۰ ۹۱ ۹۲ ۹۳ ۹۴ ۹۵ ۹۶ ۹۷ ۹۸ ۹۹ ۱۰۰ ۱۰۱ ۱۰۲ ۱۰۳ ۱۰۴ ۱۰۵ ۱۰۶ ۱۰۷ ۱۰۸ ۱۰۹ ۱۱۰ ۱۱۱ ۱۱۲ ۱۱۳ ۱۱۴ ۱۱۵ ۱۱۶ ۱۱۷ ۱۱۸ ۱۱۹ ۱۲۰ ۱۲۱ ۱۲۲ ۱۲۳ ۱۲۴ ۱۲۵ ۱۲۶ ۱۲۷ ۱۲۸ ۱۲۹ ۱۳۰ ۱۳۱ ۱۳۲ ۱۳۳ ۱۳۴ ۱۳۵ ۱۳۶ ۱۳۷ ۱۳۸ ۱۳۹ ۱۴۰ ۱۴۱ ۱۴۲ ۱۴۳ ۱۴۴ ۱۴۵ ۱۴۶ ۱۴۷ ۱۴۸ ۱۴۹ ۱۵۰ ۱۵۱ ۱۵۲ ۱۵۳ ۱۵۴ ۱۵۵ ۱۵۶ ۱۵۷ ۱۵۸ ۱۵۹ ۱۶۰ ۱۶۱ ۱۶۲ ۱۶۳ ۱۶۴ ۱۶۵ ۱۶۶ ۱۶۷ ۱۶۸ ۱۶۹ ۱۷۰ ۱۷۱ ۱۷۲ ۱۷۳ ۱۷۴ ۱۷۵ ۱۷۶ ۱۷۷ ۱۷۸ ۱۷۹ ۱۸۰ ۱۸۱ ۱۸۲ ۱۸۳ ۱۸۴ ۱۸۵ ۱۸۶ ۱۸۷ ۱۸۸ ۱۸۹ ۱۹۰ ۱۹۱ ۱۹۲ ۱۹۳ ۱۹۴ ۱۹۵ ۱۹۶ ۱۹۷ ۱۹۸ ۱۹۹ ۲۰۰ ۲۰۱ ۲۰۲ ۲۰۳ ۲۰۴ ۲۰۵ ۲۰۶ ۲۰۷ ۲۰۸ ۲۰۹ ۲۱۰ ۲۱۱ ۲۱۲ ۲۱۳ ۲۱۴ ۲۱۵ ۲۱۶ ۲۱۷ ۲۱۸ ۲۱۹ ۲۲۰ ۲۲۱ ۲۲۲ ۲۲۳ ۲۲۴ ۲۲۵ ۲۲۶ ۲۲۷ ۲۲۸ ۲۲۹ ۲۳۰ ۲۳۱ ۲۳۲ ۲۳۳ ۲۳۴ ۲۳۵ ۲۳۶ ۲۳۷ ۲۳۸ ۲۳۹ ۲۴۰ ۲۴۱ ۲۴۲ ۲۴۳ ۲۴۴ ۲۴۵ ۲۴۶ ۲۴۷ ۲۴۸ ۲۴۹ ۲۵۰ ۲۵۱ ۲۵۲ ۲۵۳ ۲۵۴ ۲۵۵ ۲۵۶ ۲۵۷ ۲۵۸ ۲۵۹ ۲۶۰ ۲۶۱ ۲۶۲ ۲۶۳ ۲۶۴ ۲۶۵ ۲۶۶ ۲۶۷ ۲۶۸ ۲۶۹ ۲۷۰ ۲۷۱ ۲۷۲ ۲۷۳ ۲۷۴ ۲۷۵ ۲۷۶ ۲۷۷ ۲۷۸ ۲۷۹ ۲۸۰ ۲۸۱ ۲۸۲ ۲۸۳ ۲۸۴ ۲۸۵ ۲۸۶ ۲۸۷ ۲۸۸ ۲۸۹ ۲۹۰ ۲۹۱ ۲۹۲ ۲۹۳ ۲۹۴ ۲۹۵ ۲۹۶ ۲۹۷ ۲۹۸ ۲۹۹ ۳۰۰ ۳۰۱ ۳۰۲ ۳۰۳ ۳۰۴ ۳۰۵ ۳۰۶ ۳۰۷ ۳۰۸ ۳۰۹ ۳۱۰ ۳۱۱ ۳۱۲ ۳۱۳ ۳۱۴ ۳۱۵ ۳۱۶ ۳۱۷ ۳۱۸ ۳۱۹ ۳۲۰ ۳۲۱ ۳۲۲ ۳۲۳ ۳۲۴ ۳۲۵ ۳۲۶ ۳۲۷ ۳۲۸ ۳۲۹ ۳۳۰ ۳۳۱ ۳۳۲ ۳۳۳ ۳۳۴ ۳۳۵ ۳۳۶ ۳۳۷ ۳۳۸ ۳۳۹ ۳۴۰ ۳۴۱ ۳۴۲ ۳۴۳ ۳۴۴ ۳۴۵ ۳۴۶ ۳۴۷ ۳۴۸ ۳۴۹ ۳۵۰ ۳۵۱ ۳۵۲ ۳۵۳ ۳۵۴ ۳۵۵ ۳۵۶ ۳۵۷ ۳۵۸ ۳۵۹ ۳۶۰ ۳۶۱ ۳۶۲ ۳۶۳ ۳۶۴ ۳۶۵ ۳۶۶ ۳۶۷ ۳۶۸ ۳۶۹ ۳۷۰ ۳۷۱ ۳۷۲ ۳۷۳ ۳۷۴ ۳۷۵ ۳۷۶ ۳۷۷ ۳۷۸ ۳۷۹ ۳۸۰ ۳۸۱ ۳۸۲ ۳۸۳ ۳۸۴ ۳۸۵ ۳۸۶ ۳۸۷ ۳۸۸ ۳۸۹ ۳۹۰ ۳۹۱ ۳۹۲ ۳۹۳ ۳۹۴ ۳۹۵ ۳۹۶ ۳۹۷ ۳۹۸ ۳۹۹ ۴۰۰ ۴۰۱ ۴۰۲ ۴۰۳ ۴۰۴ ۴۰۵ ۴۰۶ ۴۰۷ ۴۰۸ ۴۰۹ ۴۱۰ ۴۱۱ ۴۱۲ ۴۱۳ ۴۱۴ ۴۱۵ ۴۱۶ ۴۱۷ ۴۱۸ ۴۱۹ ۴۲۰ ۴۲۱ ۴۲۲ ۴۲۳ ۴۲۴ ۴۲۵ ۴۲۶ ۴۲۷ ۴۲۸ ۴۲۹ ۴۳۰ ۴۳۱ ۴۳۲ ۴۳۳ ۴۳۴ ۴۳۵ ۴۳۶ ۴۳۷ ۴۳۸ ۴۳۹ ۴۴۰ ۴۴۱ ۴۴۲ ۴۴۳ ۴۴۴ ۴۴۵ ۴۴۶ ۴۴۷ ۴۴۸ ۴۴۹ ۴۵۰ ۴۵۱ ۴۵۲ ۴۵۳ ۴۵۴ ۴۵۵ ۴۵۶ ۴۵۷ ۴۵۸ ۴۵۹ ۴۶۰ ۴۶۱ ۴۶۲ ۴۶۳ ۴۶۴ ۴۶۵ ۴۶۶ ۴۶۷ ۴۶۸ ۴۶۹ ۴۷۰ ۴۷۱ ۴۷۲ ۴۷۳ ۴۷۴ ۴۷۵ ۴۷۶ ۴۷۷ ۴۷۸ ۴۷۹ ۴۸۰ ۴۸۱ ۴۸۲ ۴۸۳ ۴۸۴ ۴۸۵ ۴۸۶ ۴۸۷ ۴۸۸ ۴۸۹ ۴۹۰ ۴۹۱ ۴۹۲ ۴۹۳ ۴۹۴ ۴۹۵ ۴۹۶ ۴۹۷ ۴۹۸ ۴۹۹ ۵۰۰ ۵۰۱ ۵۰۲ ۵۰۳ ۵۰۴ ۵۰۵ ۵۰۶ ۵۰۷ ۵۰۸ ۵۰۹ ۵۱۰ ۵۱۱ ۵۱۲ ۵۱۳ ۵۱۴ ۵۱۵ ۵۱۶ ۵۱۷ ۵۱۸ ۵۱۹ ۵۲۰ ۵۲۱ ۵۲۲ ۵۲۳ ۵۲۴ ۵۲۵ ۵۲۶ ۵۲۷ ۵۲۸ ۵۲۹ ۵۳۰ ۵۳۱ ۵۳۲ ۵۳۳ ۵۳۴ ۵۳۵ ۵۳۶ ۵۳۷ ۵۳۸ ۵۳۹ ۵۴۰ ۵۴۱ ۵۴۲ ۵۴۳ ۵۴۴ ۵۴۵ ۵۴۶ ۵۴۷ ۵۴۸ ۵۴۹ ۵۵۰ ۵۵۱ ۵۵۲ ۵۵۳ ۵۵۴ ۵۵۵ ۵۵۶ ۵۵۷ ۵۵۸ ۵۵۹ ۵۶۰ ۵۶۱ ۵۶۲ ۵۶۳ ۵۶۴ ۵۶۵ ۵۶۶ ۵۶۷ ۵۶۸ ۵۶۹ ۵۷۰ ۵۷۱ ۵۷۲ ۵۷۳ ۵۷۴ ۵۷۵ ۵۷۶ ۵۷۷ ۵۷۸ ۵۷۹ ۵۸۰ ۵۸۱ ۵۸۲ ۵۸۳ ۵۸۴ ۵۸۵ ۵۸۶ ۵۸۷ ۵۸۸ ۵۸۹ ۵۹۰ ۵۹۱ ۵۹۲ ۵۹۳ ۵۹۴ ۵۹۵ ۵۹۶ ۵۹۷ ۵۹۸ ۵۹۹ ۶۰۰ ۶۰۱ ۶۰۲ ۶۰۳ ۶۰۴ ۶۰۵ ۶۰۶ ۶۰۷ ۶۰۸ ۶۰۹ ۶۱۰ ۶۱۱ ۶۱۲ ۶۱۳ ۶۱۴ ۶۱۵ ۶۱۶ ۶۱۷ ۶۱۸ ۶۱۹ ۶۲۰ ۶۲۱ ۶۲۲ ۶۲۳ ۶۲۴ ۶۲۵ ۶۲۶ ۶۲۷ ۶۲۸ ۶۲۹ ۶۳۰ ۶۳۱ ۶۳۲ ۶۳۳ ۶۳۴ ۶۳۵ ۶۳۶ ۶۳۷ ۶۳۸ ۶۳۹ ۶۴۰ ۶۴۱ ۶۴۲ ۶۴۳ ۶۴۴ ۶۴۵ ۶۴۶ ۶۴۷ ۶۴۸ ۶۴۹ ۶۵۰ ۶۵۱ ۶۵۲ ۶۵۳ ۶۵۴ ۶۵۵ ۶۵۶ ۶۵۷ ۶۵۸ ۶۵۹ ۶۶۰ ۶۶۱ ۶۶۲ ۶۶۳ ۶۶۴ ۶۶۵ ۶۶۶ ۶۶۷ ۶۶۸ ۶۶۹ ۶۷۰ ۶۷۱ ۶۷۲ ۶۷۳ ۶۷۴ ۶۷۵ ۶۷۶ ۶۷۷ ۶۷۸ ۶۷۹ ۶۸۰ ۶۸۱ ۶۸۲ ۶۸۳ ۶۸۴ ۶۸۵ ۶۸۶ ۶۸۷ ۶۸۸ ۶۸۹ ۶۹۰ ۶۹۱ ۶۹۲ ۶۹۳ ۶۹۴ ۶۹۵ ۶۹۶ ۶۹۷ ۶۹۸ ۶۹۹ ۷۰۰ ۷۰۱ ۷۰۲ ۷۰۳ ۷۰۴ ۷۰۵ ۷۰۶ ۷۰۷ ۷۰۸ ۷۰۹ ۷۱۰ ۷۱۱ ۷۱۲ ۷۱۳ ۷۱۴ ۷۱۵ ۷۱۶ ۷۱۷ ۷۱۸ ۷۱۹ ۷۲۰ ۷۲۱ ۷۲۲ ۷۲۳ ۷۲۴ ۷۲۵ ۷۲۶ ۷۲۷ ۷۲۸ ۷۲۹ ۷۳۰ ۷۳۱ ۷۳۲ ۷۳۳ ۷۳۴ ۷۳۵ ۷۳۶ ۷۳۷ ۷۳۸ ۷۳۹ ۷۴۰ ۷۴۱ ۷۴۲ ۷۴۳ ۷۴۴ ۷۴۵ ۷۴۶ ۷۴۷ ۷۴۸ ۷۴۹ ۷۵۰ ۷۵۱ ۷۵۲ ۷۵۳ ۷۵۴ ۷۵۵ ۷۵۶ ۷۵۷ ۷۵۸ ۷۵۹ ۷۶۰ ۷۶۱ ۷۶۲ ۷۶۳ ۷۶۴ ۷۶۵ ۷۶۶ ۷۶۷ ۷۶۸ ۷۶۹ ۷۷۰ ۷۷۱ ۷۷۲ ۷۷۳ ۷۷۴ ۷۷۵ ۷۷۶ ۷۷۷ ۷۷۸ ۷۷۹ ۷۸۰ ۷۸۱ ۷۸۲ ۷۸۳ ۷۸۴ ۷۸۵ ۷۸۶ ۷۸۷ ۷۸۸ ۷۸۹ ۷۹۰ ۷۹۱ ۷۹۲ ۷۹۳ ۷۹۴ ۷۹۵ ۷۹۶ ۷۹۷ ۷۹۸ ۷۹۹ ۸۰۰ ۸۰۱ ۸۰۲ ۸۰۳ ۸۰۴ ۸۰۵ ۸۰۶ ۸۰۷ ۸۰۸ ۸۰۹ ۸۱۰ ۸۱۱ ۸۱۲ ۸۱۳ ۸۱۴ ۸۱۵ ۸۱۶ ۸۱۷ ۸۱۸ ۸۱۹ ۸۲۰ ۸۲۱ ۸۲۲ ۸۲۳ ۸۲۴ ۸۲۵ ۸۲۶ ۸۲۷ ۸۲۸ ۸۲۹ ۸۳۰ ۸۳۱ ۸۳۲ ۸۳۳ ۸۳۴ ۸۳۵ ۸۳۶ ۸۳۷ ۸۳۸ ۸۳۹ ۸۴۰ ۸۴۱ ۸۴۲ ۸۴۳ ۸۴۴ ۸۴۵ ۸۴۶ ۸۴۷ ۸۴۸ ۸۴۹ ۸۵۰ ۸۵۱ ۸۵۲ ۸۵۳ ۸۵۴ ۸۵۵ ۸۵۶ ۸۵۷ ۸۵۸ ۸۵۹ ۸۶۰ ۸۶۱ ۸۶۲ ۸۶۳ ۸۶۴ ۸۶۵ ۸۶۶ ۸۶۷ ۸۶۸ ۸۶۹ ۸۷۰ ۸۷۱ ۸۷۲ ۸۷۳ ۸۷۴ ۸۷۵ ۸۷۶ ۸۷۷ ۸۷۸ ۸۷۹ ۸۸۰ ۸۸۱ ۸۸۲ ۸۸۳ ۸۸۴ ۸۸۵ ۸۸۶ ۸۸۷ ۸۸۸ ۸۸۹ ۸۹۰ ۸۹۱ ۸۹۲ ۸۹۳ ۸۹۴ ۸۹۵ ۸۹۶ ۸۹۷ ۸۹۸ ۸۹۹ ۹۰۰ ۹۰۱ ۹۰۲ ۹۰۳ ۹۰۴ ۹۰۵ ۹۰۶ ۹۰۷ ۹۰۸ ۹۰۹ ۹۱۰ ۹۱۱ ۹۱۲ ۹۱۳ ۹۱۴ ۹۱۵ ۹۱۶ ۹۱۷ ۹۱۸ ۹۱۹ ۹۲۰ ۹۲۱ ۹۲۲ ۹۲۳ ۹۲۴ ۹۲۵ ۹۲۶ ۹۲۷ ۹۲۸ ۹۲۹ ۹۳۰ ۹۳۱ ۹۳۲ ۹۳۳ ۹۳۴ ۹۳۵ ۹۳۶ ۹۳۷ ۹۳۸ ۹۳۹ ۹۴۰ ۹۴۱ ۹۴۲ ۹۴۳ ۹۴۴ ۹۴۵ ۹۴۶ ۹۴۷ ۹۴۸ ۹۴۹ ۹۵۰ ۹۵۱ ۹۵۲ ۹۵۳ ۹۵۴ ۹۵۵ ۹۵۶ ۹۵۷ ۹۵۸ ۹۵۹ ۹۶۰ ۹۶۱ ۹۶۲ ۹۶۳ ۹۶۴ ۹۶۵ ۹۶۶ ۹۶۷ ۹۶۸ ۹۶۹ ۹۷۰ ۹۷۱ ۹۷۲ ۹۷۳ ۹۷۴ ۹۷۵ ۹۷۶ ۹۷۷ ۹۷۸ ۹۷۹ ۹۸۰ ۹۸۱ ۹۸۲ ۹۸۳ ۹۸۴ ۹۸۵ ۹۸۶ ۹۸۷ ۹۸۸ ۹۸۹ ۹۹۰ ۹۹۱ ۹۹۲ ۹۹۳ ۹۹۴ ۹۹۵ ۹۹۶ ۹۹۷ ۹۹۸ ۹۹۹ ۱۰۰۰

الْجَنَّتَيْنِ اتَتْ أَكْلَهَا وَلَمْ تُظْلَمْ مِنْهُ شَيْئًا ۖ وَفَجَّرْنَا

باغ پورو پورو ميو و ٽيڻ لڳاءِ ڪنهن به باغ جي پيداوار ۾ ڪي به هئي، ۽ انهن ٻنهي باغن جي وچ ۾

خَلَلَهُمَا نَهْرًا ۖ وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ ۖ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ

اسان نهر جاري ڪئي. ۽ باغ جي مالڪ ۽ ٻيو ڄاميو اها، ٻيو باغ جي مالڪ پنهنجي ساٿي جي چيو آئون توکان

أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا ۖ وَأَعَزُّ نَفَرًا ۖ وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ

ملڪيت ۾ زياده آهيان ۽ منهنجو قبيلو به نرياده آهي. ۽ اهو پنهنجي باغ ۾ داخل ٿيو ۽ اهو

ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِ ۖ قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا ۖ

پنهنجي نفسي ۾ ظالم ڪرڻ وارو هو، پاڻ چوڻ لڳو ته مون کي گمان ئي ناهي ته هي (باغ) ڪڏهن فنا ٿيندو.

وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً ۖ وَلَئِنْ رُدِّدْتُ إِلَىٰ رَبِّي لَأَجِدَنَّ

۽ مون کي گمان ئي نه آهي ته قيامت ايندي ۽ جيڪڏهن (بالفرض) آئون پنهنجي رب ڏانهن موٽايو ويس ته ان باغ کان

خَيْرًا مِّنْهَا مُنْقَلَبًا ۖ قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ

بِهْتُمُونَنِي نجيڪو ملندو. ۽ سندس ساٿي کيس وري جواب ۾ چوڻ لڳو ڇا تون ان خالق جو انڪار ڪرين

بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُّطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّكَ رَجُلًا ۖ

تو جنهن توکي مٽي مان پيدا ڪيو، ان کان پوءِ توکي هڪ قطري مان مڪمل مرد ڪري پيدا ڪيو.

لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي ۖ وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ۖ وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ

پر آئون چوان ٿو ته اهو الله آهي جيڪو منهنجو رب آهي، ۽ آئون پنهنجي رب سان ڪنهن به شڪ نه ڪرڻ ٿا. ۽ جڏهن تو پنهنجي باغ ۾ داخل

جَنَّتِكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ ۖ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ ۖ إِنَّ تَرَنِ أَنَا

ٿين ان وقت تو چوند ما شاء الله لا قوه الا بالله چيو، جيڪڏهن تون مون کي هيئن

أَقَلَّ مِنْكَ مَالًا وَلَدًا ۖ فَعَسَىٰ رَبِّي أَن يُؤْتِيَنِي خَيْرًا مِّنْ

مال و اولاد مڳهت دسین تو . پوءِ عن قریب مون کی منہجورب تنہنجی باغ کان بہتر عطا

جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِّنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحُ صَعِيدًا

کند و ۛ تنہنجی باغ تی آسمان مان عذاب نازل کند و پوءِ (اھو باغ) قری صاف مہیدان تی

زَلَقًا ۖ أَوْ يُصْبِحَ مَاءً وَهًا غَوْرًا فَلَن تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا ۝۳۱

پوند و ۛ یا ان باغ جوبائی زمین مڳھت لھی ویند و پوءِ تون هرگز ان کی تلاش نہ کری سگھندین ۛ

أُحِيطَ بِشَمَرِهِ فَأُصْبِحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَىٰ مَا أَنفَقَ فِيهَا وَهِيَ

باغ جامیو اختہ تی و یا پوءِ اھو پنہنجلہت (خستہ) مھیند و رھو ان خرچ تی جیکو ان پرکیو مٹا بن عاھو

خَاوِيَةً عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَلَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي

باغ پازان پنہنجی مٹھن تی کری پو ۛ باغ جومال کچوٹ بگو کاش آئون پنہنجی رب سان کھن کی شریک

أَحَدًا ۝۳۲ وَلَمْ تَكُن لَّهُ فِئَةٌ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا

نہ کریان ھا ۛ ان وت کوہ گروہ نہ ھو جیکو اللہ کان سواء سندس مدد کری ۛ نہ اھو پاٹ

كَانَ مُنْتَصِرًا ۝۳۳ هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا

بدلو و نی سگھیو تی ۛ ان وقت ۛ ان صورتحال مڳھتی اختیار اللہ تعالیٰ وت ھوند ۛ اھو تی بہترین ثواب عطا کری تو

وَّخَيْرٌ عُقْبًا ۝۳۴ وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا الْوَيْلَ لِمَنْ أَهْلَكَ

ۛ ان وت تی بہترین انجلم آھی ۛ رسول و پوتھن انھن لاء دنیا جی زندگی جو مثال بیا کریو ۛ انھی جو مثال ان پانی جھڑ آھی

أَنزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأُصْبِحَ

جیکو اش آسمان مان نازل کیو پوءِ پانی سببان زمین ساوک ھئی پوءِ ساوک قری

هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيحُ ۖ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا ۝۳۵

سکھ گاہ تی جنھن کی ھو ائون اذان تیون ۛ اللہ تعالیٰ ھر شئی تی قادر مطلق آھی ۛ

سُكَّلَ لَهَا فِي جَنَّةٍ كَيْفَ هِيَ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَادِرًا ۝۳۶

سکھ لھا تی جنہن کی ھو ائون اذان تیون ۛ اللہ تعالیٰ ھر شئی تی قادر مطلق آھی ۛ

الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَةُ الصَّالِحَةُ خَيْرٌ

مال ۽ پٽ دنيا جي حياتي جو سينگار آهن ، ۽ نيڪ عمل توهان جي رب وٽ ڀلا آهن

عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابٌ بَاقٍ وَخَيْرٌ أَمَلًا ۝ وَيَوْمَ نُسِيرُ الْجِبَالَ وَتَرَى

ثواب جي لحاظ کان ۽ ڀلا آھن اُميد جي لحاظ کان . ۽ جنھن تڏيھن اسين جبلن کي ھلائينداسين ۽ توهان

الْأَرْضُ بَارِزَةٌ وَحَشَرْنَاهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ۝ وَعَرَضُوا

زمين کي ڦٽا ۽ کليل ٿي ڏسندا ، ۽ اسين انھن سڀني کي اُٿارينداسين پوءِ انھن لڳا ڪيو ڪوڏرھندو ۽ سڀئي توهان جو ڏيکار

عَلَى رَبِّكَ صَفًّا لَقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ بَلْ

پرصفون ٻڌي بيٺل ھوندا ، تحقيق توهان (ج) اسان وٽ آيا آھيو جيئن اسان توهان کي پھريئن ڏھي پيدا ڪيو ، بلڪ

زَعَمْتُمْ أَنَّنِي نَجْعَلُ لَكُمْ مَوْعِدًا ۝ وَوَضَعَ الْكِتَابَ فَتَرَى

توهان کي گمان ھو اسين توهان کي وعدي موجب اُٿارينداسين ۽ ڪم ٺاھڻ نامان رکيا ويندا ، پوءِ توهان مجرم

الْمُجْرِمِينَ مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يُوَيْلَتَنَا مَا لِهَذَا

کي ڏسندا آھي اُن کان ڊڄندا ۽ اھي چوندا تہ ھاڻي اسانجي ھلاڪت ھن لکت کي ڇا ٿيو

الْكِتَابَ لَا يَغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّا أَحْصَاهَا وَوَجَدُوا

آھي جو اسانجا صغيرا ۽ ڪبرا گناھ سڀئي انھي کي لکي ويا ، ۽ جيڪو ڪجهه انھن

مَا عَمِلُوا حَاضِرًا وَلَا يَظْلَمُ رَبُّكَ أَحَدًا ۝ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ

ڪم ڪيو ھوندو سو حاضر ھوندو ، ۽ توهان جو ڪم ڪنھن شئي تي ظلم نه ٿو ڪري . ۽ رسول عيسيٰ توهان ياد ڪيو جنھن وقت

اَسْجُدُوا لِلْآدَمِ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ

اسان ملائڪن کي حڪم ڪيو آدم کي سجدو ڪيو پوءِ ابليس کان سواءِ سڀ سجدو ڪيو ، ابليس جن مان ھو پوءِ اُن پنھنجي رب جي

عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ أَفْتَتَّخِذُ وَنَّهُ وَذُرِّيَّتَهُ أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِي وَهُمْ

حڪم جي بي فرمائي ڪئي ، چاڻ پوءِ توهان ابليس ۽ سندس اولاد کي مون کان سواءِ مددگار ڪري ورتا ۽ اھي

لَكُمْ عَدُوٌّ بِئْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا ۝ مَا أَشْهَدُ تَهُمُ خَلَقَ

توهان جا سخت دشمن آهن، ۽ ظالمن کي ڪهڙو بد خواب بدلو مليو. مون انهن (شيطانن) کي حاضر نه ڪيو.

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَا خَلَقَ أَنْفُسِهِمْ ۖ وَمَا كُنْتُ مُتَّخِذَ

آسمانن ۽ زمين جي تخليق وقت ۽ نه سندن پيدائش وقت، ۽ آڏوٽ گمراه ڪندڙن کي

الْمُضِلِّينَ عَصَدًا ۝ وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا شُرَكَاءِيَ الَّذِينَ

پنهجهمو دکارندو بنايان. ۽ قيامت جي ڏينهن الله تعاليٰ (ڪافرن کي) فرمائيندو ته توهان پنهنجي معبودن کي پکارو جن جي

زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم مَّوْبِقًا ۝

توهان عبادت ڪندا هئا، پوءِ اهي کين پڪاريندا پوءِ معبود کين جواب نه ڏيندا، انهن جي وچ ۾ جهنم جي وهڪري وادي تيار ڪنداسين.

وَرَأَى الْمُجْرِمُونَ النَّارَ فَظَنُّوا أَنَّهُمْ مُوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا عَنْهَا مَصْرِفًا ۝

۽ گنهگار باهه ڏسندا پوءِ ڪي يقين ٿيندو ته بيشڪ اهي انهي باهه ۾ ڪرندا ۽ کين پڇڻ جي ڪا جاءِ نه ملندي.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ ۖ وَكَانَ

۽ بيشڪ اسان انهن (جي هدايت) لاءِ قرآن ڪريم ۾ هر قسم جا مثال بيان ڪيا آهن، ۽ انسان هر

الْإِنْسَانُ أَكْثَرُ شَيْءٍ جَدَلًا ۝ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا

شيءُ کان وڌيڪ اختلاف ڪندڙ آهي. ۽ ماڻهن کي ايمان آڻڻ کان ڪنهن منع ڪئي

إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ

جڏهن انهن وقت رسول عربي قرآن ڪريم سڏيندو هو ته اهي ۽ اهي پنهنجي سرڪاڻ بخشڻ گهرندا، مگر اهو انهن تي

سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ۝ وَمَا نُرْسِلُ

آڳين (ماڻهن) جهڙو عذاب اچي يا انهن تي قسم قسم جو عذاب نازل ٿئي. ۽ نه ٿا موڪليون

الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ ۚ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا

اسين رسولن کي مگر بشير ۽ نذير ڪري، ۽ ڪافر ناحق سان جهڳڙو

بِالْبَاطِلِ لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ وَاتَّخَذُوا إِلَٰهِيَّ مَا نُذِرُوا

ڪن ٿا ان لاءِ تہ ناحق سان حق کي مٽائي ڇڏين ۽ اهي اسانجي آيتن ۽ جن شين ساکين ڏي ڇاريو ويون ٿا مذاق

هَزُوا ۵۷ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ

ڪن ٿا ۵۷ ۽ ان ماڻهو کان وڌيڪ ٻيو ظالم ڪير آهي جنهن کي الله جي آيتن ٻڌائي وڃي ۽ ان کي ڏسي ۽ پنهنجي ڪيل

مَا قَدَّ مَتِّيدَهُ إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ

گناهن جي نتيجي کان ڏيڙو رهيو، بيشڪ اسان انهن جي دلين تي پردا رکيا آهن تاهي قرآن ڪريم نه سمجهي سگهن

وَفِي أَذَانِهِمْ وَقْرًا ۵۸ وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَنْ يَهْتَدُوا

۽ انهن جي ڪنن ۾ گراڻي آهي، جيڪڏهن توهان هدايت ڏانهن انهن کي سڏيندا تاهي قطعاً هدايت

إِذَا أَبَدًا ۵۹ وَرَبُّكَ الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ لَوْ يُؤْخَذُ هُمْ بِمَا

وارا ڏٺيندا ۵۹ ۽ توهان جو رب بخشش ڪندڙ رحمت وارو آهي، جيڪڏهن انهن تي سندن بد اعماليا

كَسَبُوا الْعَجَلَ لَهُمُ الْعَذَابُ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَّنْ يَّجْدُوا مِنْ

سببان پڪڙ ڪري انهن تي فوراً عذاب پهچي وڃي ها، پر الله تعاليٰ انهن لاءِ هلاڪت جو هڪ وقت مقرر ڪيو آهي جو

دُونِهِ مَوْعِدًا ۶۰ وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَ

کان پوءِ کين پنهنجي ڪاڄاءِ ملندي. ۽ اسان اهي ڳوٺ برباد ڪيا جڏهن انهن ظلم ڪيا ۽

جَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِمْ مَّوْعِدًا ۶۱ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ

اسان انهن جي بربادي لاءِ هڪ وقت مقرر ڪيو هو. ۽ جنهن وقت موسيٰ پنهنجي خادم کي چيو تہ آئون مسلسل هلندو رهندي

حَتَّىٰ أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ۶۲ فَلَمَّا بَلَغَا مَجْمَعَ

ايتائين جو ٻن دريائن جي ملڻ جي جاءِ تي پهچان يا گهڻو وقت هلندو رهندس. پوءِ جڏهن اهي ٻن دريائن جي

بَيْنَهُمَا نِسْيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ۶۳

ملڻ جي جاءِ تي پهتائين پنهنجي (ڪنيل) مڇي کين وسري وئي، پوءِ اها مڇي سمند کي چٽي سيني ڏي هلي وئي.

۴۵۰

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَاهُ إِنِّي نَادَا لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا

پوء اهي جد هن انان روانا ٿيا ته موسى پنهنجي خادم کي چيو ته ناشتو کي اچ، بيشڪ اسان کي هن پنهنجي سفر ۾ گهڻي

هَذَا انْصَبًا ۶٢ قَالَ أَرَأَيْتَ إِذْ أَوَيْنَا إِلَى الصَّخْرَةِ فَإِنِّي نَسِيتُ

تڪليف پهتي آهي، خادم عرض ڪيو ته عجب جھڙو واقعو پيش آيو جنهن وقت اسين پٿر جي پاسي تڪيا سين پوءِ بيشڪ مون

الْحُوتُ وَمَا أَنْسَنِيهِ إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكُرَهُ وَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ

مچو کي وساري ڇڏيو، ۽ مون کي شيطان عجب جھڙي ڳالهه بيان ڪرڻ کان پلائي ڇڏيو، ۽ مچي ته درياءُ ۾ عجيب طريقي

فِي الْبَحْرِ عَجَبًا ۶٣ قَالَ ذَلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَارْتَدَّا عَلَىٰ آثَارِهِمَا

سان وڃڻ لڳي، موسى چيو ته انا اها ئي ڳالهه طلبي ٿي، موسى ۽ سندس خادم پنهنجي پيرن جي نشانن تي

قَصَصًا ۶٤ فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا اتَيْنَهُ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا

پوئتي موٽيا، پوءِ ان جاءِ تي کين اسان جي ٻانهن مان هڪ ٻانهو حضرت خضر (عليه السلام) مليو جنهن کي اسان پاڻ وٽان

وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَّدُنَّا عِلْمًا ۶٥ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ هَلْ أَتَّبِعُكَ عَلَىٰ أَنْ

رحمت ۽ وسيع لڳائي علم عطا ڪيو هو. موسى اُن کي چيو ته ڇا آئون توهان سان انهي شرط تي گذرهي

تُعَلِّمَنِي مِمَّا عَلَّمْتَ رُشْدًا ۶٦ قَالَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۶٧

سگهان توهان مون کي اهو علم سيکاريو جيڪو توهان کي عنايت ٿيل آهي. خضر چيو ته توهان مون سان صبر ڪري نه سگهندا.

وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا ۶٨ قَالَ سَتَجِدُنِي إِنِ شَاءَ

۽ توهان ڳالهه تي ڪيئن صبر ڪري سگهو ٿا جنهن جي توهان کي ظاهري معلوما ناهي، موسى چيو ته ان شاء الله توهان مون کي صبر

اللَّهُ صَابِرًا وَلَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا ۶٩ قَالَ فَإِنِ اتَّبَعْتَنِي فَلَا

ڪندڙ ٺهندا ۽ آئون توهان جي حڪم جي نافرمان نه ڪندس. خضر چيو ته جيڪڏهن توهان منهنجي تابعداري ڪريو ٿا

تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا ۷٠ فَانْطَلَقَا ۷١

پوءِ توهان مون کان ڪنهن ڳالهه جو پڇو ايستائين جو آئون پلن توهان کي ڪوئي نه ٻڌايات. پوءِ موسى ۽ خضر ٻئي روانا ٿيا.

حَتَّىٰ إِذَا رَكِبَا فِي السَّفِينَةِ خَرَقَهَا ۖ قَالَ أَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا ۚ

ايتائين جو پئي پيڙي ۾ سوار ٿيا، خضر پيڙي کي چيڙ ٽڳو، موسيٰ چيو تون پيڙي کي چيڙين تان لاءِ مٽسارن کي پورين،

لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا اِمْرًا ۖ ۱۱ قَالَ اَلَمْ اَقُلْ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ

بيشڪ تون اهو خراب ڪم ڪرين ٿو. ۱۰ خضر چيو ڇا مون توکي نه چيو هو ته تون مون ساڳڏ رهي صبر ڪري،

صَبْرًا ۖ ۱۲ قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَلَا تُرْهِقْنِي مِنْ

سگهندن. ۱۱ موسيٰ چيو تون موسيٰ منهنجي ويسر سببان پڪ نه ڪريو تون مون لاءِ منهنجي ڪم ۾ مشڪلات

اَمْرِي عُسْرًا ۖ ۱۳ فَانْطَلَقَا ۖ حَتَّىٰ اِذَا الْقِيَا غُلَمًا فَقْتَلَهُ ۚ ۱۴ قَالَ

پيدا نه ڪر. ۱۰ پوءِ وري پئي روانا ٿيا ايتائين جو پنهنجي هڪ چور ڪر هليو پوءِ غدار ٿي قتل ڪري ڇڏيو موسيٰ

اَقْتَلْتَ نَفْسًا زَكِيَّةًۢ بِغَيْرِ نَفْسٍ ۖ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا نُّكْرًا ۖ ۱۵

ڇو ڇا توڙي گناهه انسان کي بغير قصاص جي قتل ڪيو، بيشڪ تو تمام خراب ڪم ڪيو.

قَالَ اَلَمْ اَقُلْ لَّكَ اِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ۖ ۱۶ قَالَ اِنْ

(حضرت) خضر چيو، ڇا مون توهان کي نه چيو هو ته بيشڪ توهان هرگز نه سگهندا. (حضرت) موسيٰ چيو جيڪڏهن

سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍۭ بَعْدَ هَٰذَا فَلَا تُصَحِّبْنِي ۖ قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي

مون هن کان پوءِ توهان کان ڪنهن شيءِ بابت سوال ڪيو پوءِ توهان مون ساڳڏ نه رهجو، بيشڪ توهان کي مون کان

عُذْرًا ۖ ۱۷ فَانْطَلَقَا ۖ حَتَّىٰ اِذَا آتَيَا اَهْلَ قَرْيَةٍ ۖ اسْتَطْعَمَا

تڪليف پهتي. پوءِ پئي روانا ٿيا، ايتائين جو اهي هڪ ڳوٺ وارن وٽ پهتا، تنهنجي ڳوٺاڻن کان ڪجهه ماني

اَهْلَهَا فَاَبَوْا اَنْ يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا اُرِيْدُ اَنْ

طلب ڪئي پر ڳوٺاڻن پنهنجي ماني کان انڪار ڪيو، پوءِ موسيٰ ۽ خضر کي اتي هڪ ديوار ملي جيڪا ڪڍڻ

يَنْقُضُ فَاقَامَهُ ۖ ۱۸ قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ اَجْرًا ۖ ۱۹ قَالَ هٰذَا

جي ويجهو هئي پوءِ ان کي خضر سٽو ڪري ڇڏيو، موسيٰ چيو جيڪڏهن تون چاهين ها ته ان ڪم جي مزدوري وٺين ها، خضر چيو هاڻي